

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490. 259-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1972. február 29.

bb. 1. „szabadidő kert”, a városligeti bnv helyén

i/-don/rj zs la

1972. február 29.

mint ismeretes, a kormány legutóbbi ülésén határozatot hozott a budapesti nemzetközi vásár végleges területének kijelölésére: a bnv-t a mezőgazdasági kiállítás területére telepítik, a városligetet újból a fővárosi lakosság pihenőparkjává alakítják át, a lágy-
mányosi terület pedig egyetemi beruházások céljait szolgálja majd.

a régóta vajudó bnv-vita végére tehát pont került; sokakat foglalkoztat azonban a kérdés: milyen lesz a városliget budapesthez „visszakerülő”, része? ezzel kapcsolatban dr. radó dezső a fővárosi kertészeti vállalat igazgatója elmondta: a nemzetközi vásár mintegy 130-140 pavilonjának, valamint sok kis épületének elköltöztetésével mintegy 250 ezer négyzetméternyi zöldterülettel gyarapodik a főváros. ez pedig nemcsak azért jelentős, mert budapest parkosításra alkalmas területei lassan elfogynak, hanem azért is, mert a városligetnek otthont adó xiv. kerület lakosaira eddig negyed négyzetméternyi zöldterület sem jutott.

ami a terveket illeti, igyekeznek a felszabaduló területet mielőbb újjávarázsolni. a vásári terület minden négyzetmétere a fővárosiak pihenését szolgálja majd. ugynevezett szabadidő kertet alakítanak ki, ahol a legkisebbek és a legnagyobbak, a felnőttek is megtalálhatják kedvenc szórakozásukat.

/folyt.köv./

MT

5

- 1 -

bb. 1. / a „szabadidő kert”,... 1. folyt./rj

a 3-6 éveseknek, a homokozón kívül hintákkal, ügyességet fejlesztő játékokkal, mászókorlátokkal felszerelt parkot létesítenek. a nagyobbaknak elkerített focipályát, ródlidombot építenek. terveznek korcsolyapályát és uszómédencét is. a felnőtteknek mini-golf-pályát és gyűrűvel, mászóruddal felszerelt szabadtéri tornatermet „rendeznek be”, az idősebbek számára árnyas pihenőhelyeket alakítanak ki, székekkel, padokkal.

a felszabadult terület fejlesztésével egyidejűleg bővítik a botanikus kertet és helyreállítják az állandó virágkiállítási csarnokot is. a városligeti tó is folyamatosan benépesül - állatokkal, növényekkel.

a nagyszabású tervek megvalósításához - a fővárosi tanács jóváhagyása után - fokozatosan látnak hozzá. /mti/

--

bb. 2. 78 új lakás a medicor törzsgárda-tagjainak és a kisz-fiataljainak

i/v/rj 1e la

1972. február 29.

a napokban a medicor 78 dolgozója költözik családjával új otthonba. a XIII. kárpát utca 17., garam utca 11. szám alatti társasházba. a 17,5 millió forintos építési költséghez a részesedési alapról egymillió forinttal járult hozzá a medicor, ezenkívül a vállalat adta a telket, a tervrajzot a medicor mérnökei készítették, a villanszerelést pedig ugyancsak a vállalat dolgozói végezték.

a közös munka eredményeként egy-egy lakás - nagyságtól függően - 8-14000 forinttal kevesebbe került a tulajdonosoknak. az új otthonokat kedvezményes áron törzsgárdatagok - hűségjutalomként - és kisz-fiatalok kapták. a medicor a szokásosnál olcsóbb lakásért cserébe elvárja, hogy tulajdonosaik a beköltözéstől számított 10 évig maradjanak a vállalatnál, különben a lakás teljes árát ki kell fizetniük. /mti/

--

- 2 -

bb 3. „árvíz”, salgótarján ellátására

vid kz b -cz

1972. február 29.

az északmagyarországi regionális vízmű és vízgazdálkodási vállalat százhatvan millió forintos költséggel tovább bővíti a salgótarjáni vízellátó rendszert. a vizet az ipolyból biztosítják. árvizek idején a folyót megcsapolják és a felesleges vizet az ugynevezett komra völgybe vezetik. itt völgyzárógát építésével új mesterséges tavat alakítanak ki, amelyben 3,3 millió köbméter vizet gyűjtenek majd össze. a tárolt vizből megfelelő tisztítás után naponta előreláthatólag hétezer köbmétert szolgáltatnak salgótarján és a környező települések ellátására. a tározómédence, valamint a vízhálózat építését a negyedik ötéves tervben befejezik. így 1976-tól salgótarján és környéke a már leglévő régi regionális vízműből és az ipoly árvizéből táplált mesterséges tóból naponta tizenegyezer köbméter ivóvizet kap. /mti/

--

bb 4. orvosi tanácsok a tavaszi fáradtság ellen

i vt/tr zs bh -cz

1972. február 29.

tavasz közeledtével ismét sokan panaszkodnak fáradtságról, aluszékonyságról, gyakori fejfájásról, ingerlékenységről, rossz közérzetről, hullámzó kedélyállapotról, vagy álmatlanságról. az egészségügyi szakemberek véleménye szerint mindez az ugynevezett tavaszi fáradtságot, azaz a szervezet kimerülését, védekezőképességének csökkentését, bizonyos fizikai és szellemi tartalékok hiányát jelzi.

a panaszok mögött a hosszantartó napfényhiány, az egyoldalú „téli” táplálkozás húzódik meg. a téli hónapokban az emberek jelentős része természetesen általában igen kevés zöldséget, nyers-zöldséget, főzeléket eszik. ezek helyett tömegesen szedik a különböző vitamintablettákat. a szervezet számára azonban sokkal értékesebb, hasznosabb, ha a vitaminszükségletet a táplálék útján biztosítjuk, mert így nélkülözhetetlen ásványi anyagok is kerülnek a szervezetbe.

/folyt. köv./

- 3 -

NA

bb 4. /orvosi ... folyt. / bh

mindezek figyelembevételével az orvosok mindenekelőtt változatos étrendet ajánlanak, ezen belül is elsősorban különböző friss zöldségeket, főzelékeket, gyümölcsöket, szörpöket. Össze kell venni a mennyiségű c.d, illetve a vitamin jut a szervezetbe citrom, zöldpaprika, karalábé, karfiol, nyers savanykásposzta, ;sósa, paraj, alma, dió, sült-tök, fogyasztása nyomán s a szárazbabból, szárazborsóból, sárgarépbából készült főzelékekkel. feltétlenül hatásos ellenszere a tavaszi fáradtságnak a tartósított szűrt, vagy rostos gyümölcslevek, továbbá szamoca, - fekete ribizke-, csipkebogyó szörpök, paradicsomlé ivása.

főleg kisgyerekek számára - a napfényhiány pótlására - cél-szerű a kvarcolás. ezzel azonban csak fokozatosan, az előírások szigorú betartásával éljünk! ugyancsak fontos a mozgás, a szabad levegő, a rendszeres séta, a hétvégi kirándulás - a változatos étrenddel párosulva - egyaránt jó szolgálatot tesz a fizikai és a szellemi dolgozóknak. /mti/

bb 5. ösztönzők a baromfi és az üdítő ital forgalmának növelésére, a szesz árusítás csökkentésére

1 kf/fk bh -cz

1972. február 29.

az év elején néhány olyan, a kereskedelmet és a vendéglátóipart érintő, pénzügyi rendelkezés jelent meg, amelyről egyes alapvető élelmiszerek és élvezeti cikkek forgalmában kedvező eltolódás várható. így például a korábbi 7,5 százalékról 13 százalékra növelték a baromfiárak kiskereskedelmi árát, az élelmiszerkiskereskedelmi vállalatoknál február elsején bevezették a 2 százalékos italadót, a vendéglátóiparban a korábbi 4 százalékról 5 százalékra emelték az italforgalmi adót, amely alól viszont teljesen mentesítették az üdítő italokat. a vendéglátásban tehát ezentul kizárólag az alkoholtartalmú italok után kell fizetni a felemelt forgalmi adót.

a baromfitenyésztés kedvező alakulása, a mezőgazdasági üzemek jó eredményei nyomán a kínálat lényegesen megnövekedett. az elavult kiskereskedelmi hálózat - főleg a vágott, - mélyhűtött baromfi árusításához szükséges hűtőberendezések, pultok hiánya - azonban mindinkább akadálya a baromfi forgalom fokozásának. az új rendelkezésben meghatározott nagyobb árás növelte a vállalati érdekeltiséget, bővíti a kiskereskedelem anyagi eszközeit, s ez lehetőséget nyújt például a sokhelyütt hiányzó hűtőpultok beszerzésére, alapot teremt a baromfi értékesítésének javítására, a választék bővítésére.

a forgalmi adó bevezetése, illetve megemlése következtében a kiskereskedelmi és a vendéglátóipari vállalatok kevésbé érdekelték a szeszes italok forgalmának növelésében, s „érdemesebb”, lesz több üdítő italt tartaniok. az intézkedés - amely összhangban áll az alkoholfogyasztás visszaszorítására irányuló társadalmi törekvésekkel is - várhatóan kedvezően változtat az üdítő- és a szeszes italok forgalmának arányán. /mti/

- 4 -

bb. 6. ködgyertyával a rókkák ellen

vid/kz/rj -cz

1972. február 29.

a balatonfelvidéki erdő- és fafeldolgozó gazdaság vadászai hozzáálltak a télvégi duvadirtáshoz. különösen a kis-balatonnál szomszédos Lápvidéken, ahol idén mintegy hatezer fácán-csibét engednek szabadon, teremtenek biztonságosabb környezetet a hasznos vadaknak. főleg a rókkák és néhány szárnyas ragadozó számát igyekeznek csökkenteni.

a rókkák irtásában rendkívül célravezetőnek bizonyult a ködgyertyával való füstölés. a rókkalyukakban elhelyezett ködgyertyák percek alatt kifüstölik rejtekhelyeikről a rókkákat, s a kijáratoknál pedig a vadászok gondoskodnak arról, hogy ne menekülhessenek el. a fészekről szárnyas ragadozók számát mérgezett tojásokkal csökkentik.

a duvadirtást a vadászok kiterjesztették a balatonfelvidék és a bakony vadászterületeire is. /mti/

-.-

bb. 7. utban a „növény-gyárak”, felé - forradalom a növény szaporításban

1/ob/rj zs -cz

1972. február 29.

oláh béla, az mti munkatársa jelenti:

az eötvös Loránd tudományegyetem növényélettani tanszékén európai viszonylatban is ritkaságszámba menő modern „steril”, laboratórium működik. az ország talán legtisztább szobája ez, ahol még a fűtést is úgy oldották meg, hogy a légtérben ne képződhessenek port szállító őrvenyek. a különleges technikai kiképzésű helyiségben évek óta érdekes elméleti és gyakorlati kísérletek folynak: olyan növényi szövet- és szervtenyésztések, amelyeknek eredményei többek között a magyar kertészeti kultúrát és a virágtermesztést igen jelentősen befolyásolják.

/folyt.köv./

MF

- 5 -

bb. 7. / utban a „növény-gyárak„... 1. folyt./nj

dr. maróti mihály egyetemi tanár elmondotta a magyar távirati iroda munkatársának, hogy az eddigi hagyományos vegetatív növény-szaporítási módot szinte forradalmasította az utóbbi években kidolgozott és már eddig is a vártnál nagyobb sikerrel alkalmazott egyedvezett meriklónos módszer gyakorlati bevezetése.

- az eljárásnak az a lényege - mondotta-, hogy az értékes, ritka magról azonban csak nehezen szaporítható-növény fiatal hajtás-csucsából egymilliméteres darabkát fertőzésmentesen kimetszünk, ezt egy előzőleg sterilizált, különböző tápanyagokat tartalmazó táptalajra tesszük, lombikokba helyezzük, és megfelelő hőmérséklet és fényhatást biztosítunk számára. ennek eredményeként a szövetdarab néhány hét múlva zöldülni kezd, megnagyobbodik. a keletkezett szövetdarab a fél centiméter nagyságot is elérheti, amit tovább lehet darabolni, szaporítani. egy idő után megjelenik a hajtás, majd gyökér is fejlődik, és néhány hónap múlva a metszet már igazi növényi alakzatot mutat; ezáltal rövidesen alkalmassá válik a kiültetésre.

- a meriklónos módszer, elődeivel szemben, rendkívül előnyös tulajdonságokkal rendelkezik. biztosítja, hogy az egyedi, kitűnő minőségű hibridek eredeti tulajdonságaikat maradéktalanul megőrizhessék, amit a magról való szaporítással nem mindig lehet elérni; lehetővé teszi továbbá azt, hogy a kiválasztott növényeket rövid idő alatt, szinte korlátlan mennyiségben lehessen szaporítani. az eljárás ugyanis, a magról történő szaporításhoz viszonyítva, a ciszázástól a virágzásig terjedő időt jelentősen megrövidíti.

- ez a szaporítási mód, minden gyakorlati előnye mellett, egyelőre még nagyon komoly és költséges technikai feltételeket követel meg. éppen ezért jelenleg csak a nemesebb és kereskedelmi szempontból értékesebb virágfajták állományának megsokszorozására alkalmazzuk: a magról is csak nehezen szaporítható orchideák magból kelt egyedeknek steril nevelésével, valamint a növény hajtás-csucsának szövetéből steril nevelt orchideákkal is kísérletezünk.

- laboratóriumi kísérleteinket azonban nem egyedül végezzük; munkánkban aktívan részt vesz a gyakorlat képviselője, a sasad mezőgazdasági tsz is. a közös erőfeszítésnek minden bizonnyal rövidesen olyan kézzelfogható eredménye lesz, amely a magyar virágpiac értékes gazdagodását hozza magával. e szaporítási mód gyakorlati elterjesztésével az orchidea vágottvirág-termelésben megnyílt a tervszerűbb előállítás lehetősége: adott időre egységes minőségű, egy időben virágzó anyag kerülhet piacra, amelynek nevelési és kezelési technikája is egységesebb, tehát egyszerűbb. /mti/

- 6 -

M-

bb 8. jó vadászati évad zárult csongrádban

vid kz bh -cz

1972. február 29.

csongrád megye 21 vadásztársasága sikeres évadot zárt. soha annyi fácán nem került puskacső elé, mint a most véget ért idényben. mintegy 50,000-et lőhettek ki, mert intenzív és fél-intenzív tenyésztéssel tervszerűen növelték a mezei vadszárnyasok számát. a nyulállomány ugyanakkor megcsappant, részben az elmúlt két év árvízi-belvízi pusztítások, részben a mezőgazdaság gépesítése, kemizálása következtében. éppen ezért a tapsifülések bizonyosfokú védelmet, kiméletet kaptak. csak elenyésző számban lőttek ki közülük és élve is mindössze ötezetet fogtak be. a hálóba sokszor rókák is belekeveredtek, ami máskor nem fordult elő. az elszaporodott duvadak irtásában a legjobb eredményt sipos istván, a tiszamaros szögi egyetértés vadásztársaság tagja érte el mintegy félszáz róka elejtésével. /mti/

bb 9. napsugárzás a komputerben - harmincöt program a meteorológiai szolgálat számítógépére

i ba/gk ie bh la

1972. február 29.

elkészültek az első lyukszalagra a mágnesszalagra rögzített programok az országos meteorológiai szolgálat számítóközpontjában. az elmúlt évben munkába állított emg-850 típusú magyar gyártmányú számítógép bekapcsolása a meteorológiába rendkívül nehéz feladat elé állította a szakembereket, az uk géphez ugyanis nem kaptak kész programokat. a számítóközpont munkatársainak kellett áttenniük a gép nyelvezetére azokat a bonyolult adatokat, mérési eredményeket és a prognosztikával kapcsolatos adatalemazokat, amelyeket a hazai meteorológusok felhasználhatnak.

jelenleg 35 programjuk van készen, illetve készülőben és már több programmal résztvesznek az országos meteorológiai intézet, a vidéki állomások, sőt a külföldi társintézmények munkájában is. kész programjuk van többek között a napsugárzás és a csapadék mérésére. a számítógép segítségével 20 évre visszamenőleg 1950-től 1970-ig lyukszalagra rögzítették a napi csapadékmennyiségeket.

a meteorológiai előrejelzéshez szükséges milliányi adatot ezentúl a gép memóriaegysége raktározza el. automatikusan végzi az adatgyűjtést és azok összekapcsolását. a külföldi állomásokról érkező meteorológiai megfigyelések adatait eddig bonyolult papirmunkával dolgozták fel. a beérkezett adatahalmazból most a betáplált szempontok szerint a gép válogatja ki a megfelelőket, s ez nemcsak gyorsabb, mint a „fejszámolás„, hanem számos olyan adat feldolgozását is lehetővé teszi, amelyet eddig idő hiányában nem tudtak hasznosítani.

/mti/

M-

- 7 -

bb 10. csaknem egymillióval nőtt a szovjet filmek nézőszáma
i ró/fk zs bh la 1972. február 29.

a mozik látogatottsága ugyan esztendők óta csökken, a szovjet filmek iránti érdeklődés fokozatosan nő: az 1970-es emelkedés után tavaly ismét csaknem egymillióval nőtt a szovjet filmek nézőinek száma. adorján józsef, a mokép főosztályvezetője ezzel kapcsolatban elmondta az mti munkatársának:

1970 és 1971 összevetéséből kiderül, hogy a legnagyobb növekedést fejeér megyében érték el: tavaly 112 ezerrel többen néztek szovjet filmeket, mint a korábbi esztendőben. szorosán követi pest megye 110 ezres, heves megye 90 ezres emelkedéssel s szinte általános a nézőszám 50 ezres növekedése megyénként. a felfelé tendáló nézőszám természetesen elsősorban maguknak az alkotásoknak köszönhető. az évente bemutatott új szovjet filmek száma az utóbbi 5-6 évben lényegében nem változott, viszont sok az értékes, művészileg is kiemelkedő színvonalú film, s e mellett egyre több az érdekes, izgalmas - különösen az ifjúság körében rendkívül népszerű - kalandfilm és a különböző történelmi tárgyú alkotás is. a filmforgalmazó szemével nézve elmondhatom, hogy változatos az utóbbi évek szovjet film termése - nemcsak téma, de műfaji szempontból is. hadd említsem például a klasszikus feldolgozásokat, amelyeknek java eljut hozzánk. szép sikerrel fut még jelenleg is a lear király, és a ,, bűn és bűnhődés,,, amelynek nézőszáma 700 ezernél tart. a ,, felszabadítás,, című többrészes történelmi dokumentum-játékfilm eddig bemutatott részeinek 700 ezer nézője volt hazánkban, a ,, ragyogj, ragyogj csillagom,, látogatottsága négy hónap alatt megközelítette a 300 ezret. a tavaly novemberben bemutatott ,, belorusz pályaudvar,, -t is 200 ezren tekintették meg. az utóbbi két év legnagyobb szovjet filmsikerei közé sorolhatjuk a ,, bosszúállók,, legújabb kalandjait: 730 ezer néző tekintette meg. ,, - a lovag végakarata,, 655 ezer, a nagy sikerrel felújított ,, kétéltű ember,, 480 ezer, a ,, hárem a sivatagban,, az ,, abwehr ügynöke,, az ,, egy az ezerezhöz,, az ,, emir kincse,, egyaránt 400-400 ezer nézőt vonzott.

a legújabb szovjet filmek közül nagy sikerrel fut jelenleg is a mozikban ,, a jég-sziget foglyai,,, amely az imert nobile-expedíció tragikus történetét eleveníti fel érdekes, izgalmas formában. a közeljövőben kerül közönség elé csehov nálunk is rendkívül népszerű ványa bácsija és előreláthatólag május 9-én lesz a budapesti corvin moziban a már említett felszabadítás című film utolsó két részének premierje, amely a II. világháború befejező szakaszáról szól. ebben az évben a magyar közönség is megismerkedhet a tavalyi moszkvai filmfesztivál nagydíjas alkotásával, a ,, fehér madár fekete tollakkal,, című filmmel./mti/

bb 11. régi temetkezési szokások borsodban

vid fm bh la

1972. február 29.

borsod megye több hegyi falujában - köztük tardonán, mályinkán és telkibányán - még ma is őrzik a régi temetkezési szokásokat, és a sírokat díszesen faragott kopjafákkal jelölik meg. a kopjafákon nevek nem olvashatók, de a díszítésekből megállapítható, hogy férfi, vagy nő, idős vagy fiatal nyugszik-e a sírban. ezt a hagyományt immár nyolcszáz esztendeje ápolják a füzéri vár szomszédságában lévő pusztafalu községben. a vasutvonaltól még ma is távolosó ősi településen halál esetén a család tagjai, az elhunyt rokonai és barátai a közeli erdőkből kivágott tölgyből négyágu csillagokkal, rozmaringgal és levelekkel díszített kopját és két - egyenként száznyolcvan centiméter hosszú koporsóvivő fát faragnak. ezeknek érdekes szerepe van a temetkezési szertartásban. a koporsó elföldelése után a díszesen faragott fákot a kopjával szemben a sír két oldalán - a halott lábánál - állítják fel és azokra helyezik el az elhunyt kedvenc emléktárgyait. a pusztafalui temetkezések érdekessége még, hogy a halotti torokra - ha csak egy pohár borra is - mindenkor az egész község lakossága hivatalos. a hegyi falvak temetőiben található száz-százötven éves szépen faragott kopjákat a sárospataki és a miskolci múzeumok, mint népi emlékeket összegyűjtik, a régi temetkezési szertartásokat és a fákra faragott mintákat pedig a néprajzkutatók lejegyzik, hogy ezek is simeretesek maradjanak az utókor számára./mti/

--

NA

bb 12. négy épülő lakótelep, nagyarányú közműfejlesztés -
tanácsülés a xi. kerületben

t gy/pá/ny zs -cz

1972. február 29.

Budapest egyik legnépesebb városrészében, a xi. kerületben az idén mintegy 490 millió forint szolgálja a négy épülő lakótelep növekedését - jelentették be kedden a xi. kerületi tanács ülésén. az örmezei telepen 1972-ben öt tízeleteres ház készül el, 650 lakással. a kelenföldi lakótelepen az esztendő végéig 380 család költözhét új otthonba, a hengermalom uti modern negyedben pedig több mint 200 új lakást adnak át. a csorbai uti lakótelepen decemberig folyamatosan 640 új otthont vehetnek birtokukba a tulajdonosok.

az újonnan elkészülő lakóházak nagyszabású közműfejlesztési programot igényelnek: ebben az évben több mint 180 millió forintot fordítanak ilyen célokra. hamarosan hozzálatnak az ut-építéshez az örmezei lakótelepen és a fehérvári uton. a ménesi uton, a pterhegyi uton, a ringló uton és a fehérvári uton több mint 4500 méter vízcsövet fektetnek le. mintegy négymilliósfűtővel javítják majd a kelenföldi lakótelep vízellátását. az idén hozzálatnak a gellérthegyen egy 80 ezer köbméteres víztároló megépítéséhez: átadása 1976-ra várható. utolsó szakaszba lépett a kelenföldi szivattyutelep építése: az átadást 1973-ra tervezik. ugyancsak jövőre kell elkészülnie a galvani uti főgyűjtőnek és a fehérvári uti csatornának is. jelentős összegeket költenek a levegőszennyeződés megakadályozására, a gáz-és távfűtő hálózat gyarapítására is. az idén például a kelenhegyi uton, a csorbai uti lakótelepen és a hengermalom uton 1400 méter gázvezeték fektetnek le. ebben az esztendőben kapcsolják a távfűtő hálózatba a dombovári ut-, továbbá a halmi ut/ és a galvani ut lakóházainak egy részét.

ca a kerület népességének növekedésével párhuzamosan fejlesztik az egészségügyi hálózatot. az elmúlt hetekben jelentős egészségügyi létesítménnyel gazdagodott a kerület: átadták a tétényi uti kórház 248 ágyas új pavilonját. év végéig szomszédságában felépül egy korszerű rendelőintézet is. albertfalván ugyancsak ez évben nyitja meg kapuit egy szakosított felnőtt- és gyermek körzeti orvosi rendelő.

az óvoda-gondokon három új gyermekintézmény nyílik majd. albertfalván egy 40 személyes bölcsőde és 75 személyes óvoda készül el. a kelenföldi lakótelepen egy 120 apróság elhelyezésére alkalmas óvodát és egy 150 személyes intézményt avatnak fel.

/folyt köv /

-10-

16 950

bb 12. / négy épülő.....folyt/ny

tetes összeg - több mint 87 millió forint - biztosítja majd a helyi szolgáltató, kereskedelmi hálózat bővítését. kelenföldön új patyolat-fiók, sütőipari bolt, cipőjavító és női-férfi fodrász-üzlet nyílik meg. az örmezei rész patyolatot és cipőjavító üzletet kap. ezen kívül, a villányi uton modern mosószalon, a fehérvári uton új patyolatfiók, a tétényi uton és a villányi uton egy-egy háztartási gépeket javító kirendeltség kezd meg működését. az ételkészítéssel három új abc-áruház átadása ígér javulást: a fehérvári ut-andor utca sarkán, továbbá a csorbai ut- csurgói utca sarkán és a hengermalom uti lakótelepen épül fel egy-egy 450 négyzetméternyi alapterületű abc-áruház. /mti/

bb 13. megkezdődött a szezon a szot üdülőhajóin - kollégiumi bérlet a nagycsaládok üdültetésére

i v/fk/ny ie la

1972. február 29.

kedden megkezdődött a szezon a szot üdülőhajóin. először a margit-sziget mellett horgonyzó ,, visegrád,, jól fűtött kabinjait foglalták el a beutaltak, szerdán pedig az esztergomnál kikötött deák ferenc üdülőhajóra is megérkeznek az idej első vendégek. a két hajón december közepéig csaknem 9 ezren pihenhetnek 7-7 napiv.

idei első utjára március 13-án indul a szocialista forradalom nevű hajó, utasai hat napon át ismerkedhetnek bécs nevezetességeivel. a szot felszabadulás nevű üdülőhajója március 27-én al-dunai uttal kezdi idej programját. kellemes élményben lesz része annak a 9 ezer dolgozónak, aki erre a két hajóra kap beutalót, akár a 27 bécsi, akár a 18 al-dunai, akár pedig a négy bratislavai ut egyikén vesz részt.

a szot üdültetési főigazgatóságának tervei szerint idén 337 500-an pihenhetnek kedvezményesen, az üdültetési költségek 25-30 százalékaért. a költségek fennmaradó 70-75 százalékát - több mint 235 millió forintot - állami költségvetésből fedezi a szakszervezet. a beutaltak között a felnőttek és a gyermekek aránya hasonló a tavalyihoz, azaz 270 ezer dolgozót és 67 500 gyermeket részesítenek kedvezményes üdültetésben. a gyerekeknek csaknem egyharmada a szüleivel együtt nyaralhat. a szot-nak kevés olyan nagyszobás üdülője van, ahol a többgyermekes családokat elhelyezhetnék. ezért - mivel elsősorban őket akarja támogatni - nyárra kollégiumokat bérel, amelyek egy-egy szobájában akár 3-4 gyermekes családok is kényelmesen elférnek. ily módon 30 ezren tölthetik családi körben a jól megérdemelt pihenést.

/folyt köv/
7.50/ny

-11-

16 950

vbb 13. / megkezdődött a szezon....folyt/ny

a beutaltak nagy része, mintegy 40 százaléka ismét nyáron pihenhet, de érdekes programok várják azokat is, akik tavaszra és őszre szóló beutalót kapnak. a gyógyüdülőkben idén 85 ezer beteg dolgozó tölthet néhány hetet.

az üdültetési főigazgatóság a fiatalokra is gondolt. kétezer ifjúnak a nógrádverőcei express ifjúsági táborban biztosítanak helyet. a kimagaslóan jó munkát végző fiataloknak a vállalati szakszervezeti bizottságok is adnak beutalót. közülük, s természetesen az idősebb dolgozók legjobbjai közül 15 ezren utazhatnak külföldre; kétezren csere-, 4 ezren pedig turistaüdültetés keretében juthatnak el Bulgáriába, Csehszlovákiába, az ndk-ba, Lengyelországba, Romániába, a Szovjetunióba, Ausztriába vagy Olaszországba.

az üdülők rekonstrukciójára ez évben 74 millió forintot fordít a szot. ebből az összegből folytatják a galyatetői, a Lillafüredi, Balatonlellén a nemzetközi, Mátraházán a vasutas és Hévízen a postás üdülő rekonstrukcióját, több más helyen pedig ,, felfrissítik,, csinostítják az épületeket. /mti/

bb 14. már 44 kilogramm a fejadag - Lábatlan ontja a vékony-papírt - nincs papírhiány Magyarországon

1 ol/gk/ny -cz

1972. február 29.

osváth Laura, az mti munkatársa írja:

elértük az európai átlagot: 1971-ben már 44 kilogramm volt hazánkban az egy főre jutó papírfelhasználás. egybevetve ezt a tíz évvel ezelőtti 27-28 kilogrammos fejadaggal, valóban jelentős fejlődésről adhattak számot az iparág egészét képviselő papíripari vállalatnál. amint elmondották: Magyarországon ez a fejlődés gyakorlatilag meghaladja a népgazdaság általános fejlődési ütemét. / a felszabadulás előtt egyébként hazánkban 14-15 kilogramm volt az egy főre eső papírfelhasználás/. a jelenlegi 44 kilogrammos felhasználással jobban állunk a világalagnál, s bár az európai átlagot elértük, néhány ország jóval előttünk jár kontinensünkön: például Ausztria a 60 kilogrammos Csehszlovákia az 58 és az ndk az 57 kilogrammos egy főre eső felhasználásával. a negyedik ötéves terv végén terveink szerint nálunk is 60 kilogramm körül lesz az egy főre eső papírfogyasztás.

/folyt köv/
8.10/ny

-12-

bb 14. / már 44 kilogramm....1.folyt/ny

elmondották a vállalat központjában, hogy a papír általában ~~manem~~ hiánycikk Magyarországon, sőt van, amiből már több is fogyhatna a jelenleginél. nem papírhiány az oka, ha az étkezéshez nem kapunk papírszalvétát; ha véletlenül az üzletben nem adnak a kenyérhez papírt, a gyümölcshöz zacskót; és még hosszan lehetne folytatni a sort. mód van arra, hogy a lakosság a jelenleginél több háztartási és egészségügyi papírt vásároljon, bár közülük pillanatnyilag a papírsebkendő annyira népszerű, hogy három műszakban is alig győzik gyártani. csomagoló-papírból, iskolai papírárukból sincs hiány, teljes a választék. az iskolafüzetek gyártásánál csak famentes papírt használnak s így termékük minden igényt kielégít. általában elmondható: a boltokban, üzletekben minden papíráruból annyi van, amennyit a belkereskedelem rendel, s ha itt-ott éppen hiányzik egy cikk, annak legtöbbször a rendelés késedelme vagy elmaradása az oka. az ipar ugyanis egyre növekvő mennyiségeket termel. az idén várható termékmennyiség megközelíti a 300 000 tonnát / 1960-ban 140 000 tonna hazai papír készült, az utóbbi 12 év alatt tehát megkétszereződött papíriparunk teljesítménye/. a Lábatlani papírgyár - amely három és félmilliárd forintos beruházást igényelt - már csaknem teljes kapacitással dolgozik. ez évben már 30 000 tonna finom vékonypapírt gyárt s- az egészségügyitől a finomabb csomagolópapírokig-, mintegy 150-200 féle terméke van.

1972 negyedik negyedében megkezdik a termelést a budafoki kartonlemezgyár új berendezései is. a félmilliárdos beruházás évi 30 000 tonna dobozkarton előállítását, s ezzel a Kner és Globus nyomdák dobozellátását teszi lehetővé, ezt eddig teljes egészében tőkés importból fedezték.

európai viszonylatban a legkorszerűbb csomagolóeszköz, a mikrohullám-doboz anyagát szolgáltatja majd az épülő nyiregyházi papírfeldolgozó kombinát, ahol 75 000 tonnás termeléssel számolnak. itt műanyagból bevont speciális zsákok is készülnek majd. különös jelentősége van a kombinát fekvésének: közel a szovjet és a Csehszlovák határhoz, az exportra kerülő almát helyben készülő hullámdobozokba csomagolhatják. számoltak a fejlődő konzervipar igényeivel is: a nyiregyházi kombinát képes biztosítani mindennemű csomagolóeszközzel való zavartalan ellátását. az új gépek ez év második felében érkeznek meg Angliából, Franciaországból és az NSZK-ból.

/folyt köv/
8.20/ny

-13-

Tógró

bb 14. / már 44 kilogramm.....2.folyt/ny

előkészületben a negyedik ötéves terv legnagyobb könnyii-
ipari létesítménye: a már meglévő dunaujvárosi gyár fejleszté-
sének második lépcsője, a több milliárd forintos beruházással
épülő hullámpapírgyár. 1976-77-ben már teljes termeléssel 100
ezer tonna csomagolóanyagot gyárt, s ezzel biztosítja az export
szállítmányok hullámdoboz-ellátását. a gyár saját termékéből
maga is 60-70 ezer tonnányi dobozt készít.

a fejlesztések nyomán az idén már csökken, jövőre pedig
teljesen megszűnik a hullámpapír-import, pedig tavaly még körül-
belül 35 000 tonnát vásároltunk tőkés országoktól - 7 millió
dollárért. a vékony zsírpapírok, pergamentek behozatalának
megszűnése - a lábatlani gyár jóvoltából - már az idén 4 mil-
lió dollárnyi megtakarítást jelent. a hazai ipar termelésének
felfutása nyomán egyre kevesebb, csak minimális importra szo-
rulunk író-nyomópapírból: jórészt fűzfő, diógyőr és dunaujvá-
ros látja el az országot. azonban nem rendezkedhetünk még be
mélynyomó papírok gyártására: az ország-világ, a nők lapja stb.
tőkés országoktól vásárolt import papíron lát napvilágot. im-
portra szorulunk rotációs papírból, amely főként a szovjetunió-
ból érkezik.

ugyanakkor számottevő már a papirexportunk. dunaujváros
termékeiből, író-nyomópapírokból, csomagolóanyagokból, hullám-
alappapírokból és különféle vékonypapírokból az idén már
40 000 tonnát szállítunk külföldre. a szovjetunióba, csehszlo-
vákiába, az ndk-ba, jugoszláviába és ausztriába exportálunk
nagyobb tételeket. indigó nélküli átiró papírból / az ugy-
nevezett null-karbonpapírból / az ügyvitelszervezésnek és a
modern irodatechnikának e nélkülözhetetlen termékéből évi ezer
tonna készül lábatlanban, ez a belföldi igényt teljes egészé-
ben kielégíti és már a nem is túl távoli jövőben számolnak e
fontos termék exportjával is.

a hazai papíripar tehát az erőteljes fölfejlődés időszakát
éli. ugyanis korántsem teljes a fejlesztés előbbiekben közölt
listája: az említett beruházásokon kívül a papíripari vállalat
valemnyi gyárában rekonstrukciót hajtanak végre. fejlesztik
az egész feldolgozó ipart, s közben befejeződnek a vidékre te-
lepítések is. a budai dobozgyárból több részleg kiskunhalasra
települt, a dunai papírárugyár fénymásoló- papírüzé-
me szolnokon dolgozik, s hajdudorogra települ át csepelről a
zsákgyár. /mti/

8.30/ny

-14-

bb 15. dédes gyula köszöntése és kitüntetése
ny hgy 1972. február 29.

dédes gyulát a munkásmozgalom kiemelkedő harcosát 90. szü-
letésnapja alkalmából az mszmp központi bizottsága kedden kö-
szöntötte.

a központi bizottság üdvözlő levelét és ajándékát nyers
rezső a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titká-
ra adta át. jelen volt sándor józsef a központi bizottság tag-
ja és kimmel emil a nyomda-papír- és sajtó dolgozói szakszer-
vezetének főtitkára. x x x

az elnöki tanács dédes gyulát hét évtizedes munkásmozgalmi
tevékenysége elismeréséül 90. születésnapja alkalmából a munka
érdemrend aranyfokozatával tüntette ki./mti/

bb 16. közúti balesetek

tr/bt/ny hgy

1972. február 29.

szabó andrás, 63 éves nyugdíjas, budapest x. gyömrői uti
lakos ittasan vezette segédmotorkerékpárját és a jármű felett
elvesztve uralmát a xvii.kerület, rákoskeresztur, ferihegyi
ut 57 szám előtt egy betonoszlopnak ütközött. a baleset követ-
keztében életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba
szállították.

szegedi istván, 27 éves parkettázó, balatonfüredi lakos,
személygépkocsijával a xix.kerület, ady endre ut és hunyadi ut-
ca kereszteződésében nem adta meg az elsőbbséget és összeütkö-
zött szakács ernő, 24 éves technikus, budapesti lakos személy-
gépkocsijával. a baleset következtében szakács ernő súlyos,
nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállí-
tották. szegedi istván és utasa perei béláné, 29 éves szövőő,
budapesti lakos könnyű sérülést szenvedtek. a helyszínen előse-
gélyben részesítették őket. szegedi istván ellen eljárás indult.

az 1.kerület, alagut utca és attila utca kereszteződésé-
ben tilos jelzésen haladt át az uttesten nagy gábor, 11 éves
tanuló, budapesti lakos, és egy 4-es jelzésű autóbusz elütötte.
a gyermek súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a
mentők kórházba szállították./mti/

11.00/ny

-15-

bb 17. munkaközösség a kiskert tulajdonosok szakmai tájékoztatására

vid-ká szb hgy

1972. február 29.

a kecskeméti kertészeti főiskola a helyi zöldségtermesztési kutató intézettel közösen kertészeti munkaközösséget alakított a kertbarátok rendszeres szakmai tájékoztatására. az első foglalkozást kedden tartották kecskeméten, amelyen a zöldségtermesztésről, a szaporító anyag megválasztásáról tájékoztatták a kertgazdászok tulajdonosait. a kertbarátok részére havonként egy-egy alkalommal tartanak majd elméleti oktatást, s több gyakorlati bemutatóra is sor kerül. /mti/

bb 18. minden eddiginél több lakás épül az idén szombathelyen

vid-ká szb hgy

1972. február 29.

a szombathelyi városi tanács keddi ülésén elfogadta az 1972. évi, 211 millió forintos fejlesztési programot. központjában a lakásépítés, az óvodai férőhelyek bővítése, a szolgáltatások fejlesztése és a kereskedelmi ellátás színvonalának javítása áll. közölték, hogy az idén minden eddiginél több, összesen 1200 új lakás átadását tervezik.

a nagyütemű lakásépítés érdekében a megye legnagyobb építőipari vállalata gépi beruházásokat eszközöl. a tanácsi építőipari vállalat hétmillió forintos megyei támogatással fejleszti telephelyét. az építő szövetkezet a téglablokkos lakásépítési technológia bevezetésére 4 millió forintot irányoz elő. új formaként megépítik az albérlelők házáat, s az otp garzonházát. a lakásátadások ütemével összhangban a lakótelepeken 4000 méter járdát építenek.

az óvodai ellátás javítására a derkovits városrészen 200 személyes óvodát adnak át. az aréna utcai óvodát 150 férőhellyel bővítik, a vasutasok óvodáját 3 millió forintos költséggel korszerűsítik.

bejelentették, hogy a patyolat új gyorstisztítót, az afit 12-es autójavító vállalat új szervizt épít, s a kereskedelmi há-lózat új sütődével, üzletekkel, áruházakkal bővül. /mti/

11.22/szb

131140

-16-

bb 19. elhunyt monori imre, a munkásmozgalom régi harcosa

vid/ká/ny hgy

1972. február 29.

monori imre a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre, életének 74. évében elhunyt. temetése 1972. március 2-án, délután fél háromkor lesz a debreceni köztemetőben.

az mszmp debreceni városi bizottsága. /mti/

bb 20. meghalt dr. gyalmos jános

gg szb zs

1972. február 29.

dr. gyalmos jános, a budapesti történeti múzeum főigazgató-helyettese február 26-án váratlanul elhunyt. halálával nagy veszteség érte a fővárosi tanácsot, ahol hosszú évekig fáradhatatlan tevékenységet fejtett ki. a felszabadulástól kezdve jelentős munkát végzett a közoktatás különböző területén. nevéhez fűződik a főváros közoktatásának ellenforradalom utáni újjászervezése és továbbfejlesztése. 1958-tól haláláig tagja volt a budapest főváros tanácsának, 1965-ig a végrehajtó bizottság elnökhelyettese, 1965-től elhunytáig a budapesti történeti múzeum főigazgatóhelyettese, a budapesti történeti monográfia szerkesztőbizottságának, a hazafias népfront országos tanácsának tagja, a magyar-szovjet baráti társaság budapesti bizottságának elnöke volt. temetése 1972. március 6-án délután 14 órakor lesz az óbudai temetőben.

budapest főváros tanácsának végrehajtó bizottsága budapesti történeti múzeum.

/mti/

bb 21. üdvözlőtávirat az ndk nemzeti néphadseregének napja alkalmából

tm szb zs

1972. február 29.

a német demokratikus köztársaság nemzeti néphadseregének napja alkalmából czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter táviratban köszöntötte karl-heinz hoffmann hadseregtábornokot, a német demokratikus köztársaság nemzetvédelmi miniszterét. /mti/

13.10/szb

131340

-17-

vatbb 22. időjárásjelentés

ny -cz

1972. február 29.

a meteorológiai intézet jelenti február 29-én, kedden 13 órakor:

felhős, párás idő

az óceán felett nagy kiterjedésű ciklon helyezkedik el, amely enyhe, páradus levegőt szállít a brit-szigetekre és a skandináv félsziget nyugati partvidékére. kontinensünk középső részén sem a talajközélszintben, sem a magasabb szinteken nincs határozott légmozgás. így ezeken a területeken általában csendes, párás, a reggeli órákban helyenként ködös az idő. az alpok és a kárpátok vidékéről a hajnali órákban több helyről kisebb esőt jelentettek. a szovjetunió európai területének középső részén szárazabbra és hidegebbre fordult az idő. a kárpát-medence időjárását a következő 36 órában a kelet-európai hidegebb levegő bizonyos mértékben befolyásolja majd. hazánkban hétfőn az ország nagy részén erősen, a délkeleti megyékben változóan felhős idő volt. az elmúlt 24 órában szóróványos esők fordultak elő: a lehullott eső mennyisége a dunántúlon néhány helyen elérte a 3-6 mm-t, sőt szentgothárdon 14 mm-t mértek. a nappali felmelegedés 8-14 fok között alakult. kedd hajnalra általában 1-7 fokig hűlt le a levegő, északkeleten egy-két helyen gyengén fagyott. délelőtt erősen felhős, párás, néhány helyen ködös idő volt, helyenként esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor 6-11 fok között változott. budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 9.3 fok volt, a százéves átlagnál 6.2 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 7 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, változatlan.

várható időjárás szerda estig: nyugaton erősen, keleten változóan felhős, párás, főként a reggeli órákban helyenként ködös idő, kedden több, szerdán már kevesebb helyen esővel. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő keleti, délkeleti szél. az éjszakai lehülés keleten erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - plusz 5 fok között, északkeleten helyenként kevesebb 0 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 7-12 fok között.

budapestnél a duna vízállása: 156 cm./mti/

13.15/ny

-18-

T61340

bb 23. csehszlovák művirág bemutató

t ba/pá/ny ie -cz

1972. február 29.

a divatékszereiről hazánkban is jól ismert csehszlovák jablonec vállalat új termékeit mutatta be kedden a csehszlovák kereskedelmi képviselőn a magyar külkereskedelmi szakembereknek. a nagy sikert aratott jabloneci bizsuk után ezúttal a gyár a szocialista és tőkés országokban egyaránt kedvelt termékeiből, a művirágokból, műgyümölcsökből és kirakatrendezési cikkekéből nyitottak kiállítást. a papírból, műanyagból, textilből készült virágok, gyümölcsök megszólalásig hasonlítanak az eredetihez. a jabloneci gyár 35 ezer fajta művirágot, műgyümölcsöt állít elő a rózsától a fenyőfáig. a vállalat az elmúlt évben 1.6 millió rubel értékű árut exportált, ezen belül hazánkba mintegy 150 ezer rubel értékben. /mti/

-.-

bb 24. neby vizsgálat a termelőszövetkezeti vagyonvédelem hiányosságairól a dunaujvárosi járásban

vid/ny -cz

1972. február 29.

a dunaujvárosi járási és városi neby keddi bizottsági ülésen a megvizsgált hat termelőszövetkezet képviselőinek jelenlétében tárgyalta a közös gazdaságok társadalmi tulajdonvédelmét. megállapították, hogy a termelőszövetkezetek nagyarányú fejlődésével nem tart lépést a társadalmi tulajdon védelme. sokfelé tapasztaltak vagyonvédelmi hiányosságokat. a raktárak, a magtárak és egyéb készletező helyek nem biztonságosak, gyakran rozszak a tárolási lehetőségek, hiányosak az állatszámadások. a tsz ellenőrző bizottságok munkája távolról sem kielégítő. a tapasztaltak negatív példaként kiemelték az ercsi termelőszövetkezet ilyenirányú tevékenységét. itt 1971-ben 6.6 millió forintot leltárihiányt mutattak ki. az eltérések okairól készült ugyan jegyzőkönyv, de a különbséget rendezéséről nem intézkedtek. a rácalmási tsz-ben a tavalyi borsószedésnél 1250 zsákhányt állapítottak meg, de a hiányzás miatt senkit felelősségre nem vontak. a nagyvenyimi közös gazdaságban pedig az elhullások és kényszervágások felét nem igazoltatták az állatorvossal. a bizottsági ülésen résztvevő szövetkezeti vezetők a vagyonvédelmi teendőkkal kapcsolatban egyöntetű felső tájékoztatást, a főkönyvelők évenkénti továbbképzését, az ellenőrző bizottsági tagok képzését sürgették.

I közül

/folyt köv/
13.30/ny

-19-

T61350

bb 24. / nebx vizsgálat.....folyt/ny

kérték a mezőföld területi tsz szövetiséget, revizoraival évente legalább egyszer végeztessen a tsz-ekben ellenőrzést és nyújtson segítséget nekik a hathatósabb vagyonvédelemben. mások a nyomtatvány ellátás javítását kérték.

az ülésen elhatározták, hogy a nebx vizsgálati és bizottsági anyagot nemcsak a megvizsgált hat termelészövetkezetnek, hanem a járás valamennyi közös gazdaságának megküldik, hogy ők is tanuljanak a nebx vizsgálat tapasztalataiból. felhívták a hat termelészövetkezetet, a hibák kijavítására két hónapon belül készítsenek intézkedési tervet, s a hiányosságokat mielőbb szüntessék meg./mti/

--

bb 26. dunaujvárosban próbanyomásra megtöltötték az ország legmagasabb kelyhes víztornyát

vid szb -cz

1972. február 29.

dunaujvárosban épült fel az ország legmagasabb kehely alakú víztornya. a hatvanhat méter magasban épített víztároló „kelyhet”, a próbanyomások elvégzésére teljesen megtöltötték vízzel egy héten át azt vizsgálják műszerekkel, hogy különböző körülmények között, kisebb és nagyobb szélnyomásban a torony hogyan viseli a 2000 köbméternyi víz terhelését, valamint azt, hogy a technológiai berendezések, a szivattyúk és csővezetékek hogyan működnek. egyhetes vizsgálat után leüritik a kehelyben levő vizet. a tervek szerint dunaujváros új, 2. számú víztornyát áprilisban helyezik üzembe. /mti/

--

bb 25. megnyitották az első budapesti pszichiatriai rehabilitációs részleget a róbert károly köruti kórházban

t vt/tr szb zs

1972. február 29.

kedden adták át rendeltetésének angyalföldön, a róbert károly körut 84 szám alatti kórházban az első fővárosi pszichiatriai rehabilitációs részleget. a xiii. kerületi ideggondozóhoz tartozó intézményben - orvosi felügyelettel olyan járóbetegeket foglalkoztatnak, akik elmeegógyintézeti kezelésben részesültek, s onnan már elbocsátották őket. /folyt.köv./

13.40/szb

-20-

Tóth

bb 25. /megnyitották... 1. folyt./-szb

a csaknem kétmillió forintos költséggel épült, korszerűen berendezett és felszerelt rehabilitációs részleg a volt vagy gyógyulófélben levő elmebetegek munkaképességének fokozatos visszaállítását, s ezzel egyben további gyógyulását szolgálja.

a dr. angyal lajos professzornak, az orvostudományok kandidátusának kezdeményezésére létrehozott intézményben három munkatermet rendeztek be, van orvosi és pihenő szoba, valamint étkezőhelyiség is, ahol reggelit és ebédet kapnak a beutaltak. három-tól-hat hónapig terjedő időszakban foglalkoztatják őket különféle könnyebb, háziipari jellegű munkákkal, mint például varrás, horgolás, kötés, szőnyegszövés, diszpárnakészítés, stb. a foglalkozást pszichológus irányítja. az intézmény vonzó környezetben várja a munkábaállítókat, hogy segítse újbóli beilleszkedésüket a szokásos napi életrendbe. /mti/

--

bb 27. ülést tartott az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja

vid-fm szb -cz

1972. február 26-9.

az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja kedden ülést tartott kaposvárott. a képviselők meghallgatták szokola károlyné dr csoportvezető tájékoztatóját az országgyűlés tisztségviselőinek legutóbbi megbeszéléséről, majd megvitatták 1972. évi munkaprogramjukat. a vitában felszólalt radnóti lászló, lakatos andrás, mohácsy barna, fecser péter, kosztolánczi jánosné, varga károly, szigetfi istván és horváth lászló képviselő. az elhangzott javaslatok és észrevételek alapján jóváhagyták munkaprogramjukat. ebből többek között az szerepel, hogy a csoportüléseket a megye különböző helyein: baracson, nagybajomban, nagyatádon és kaposvárott tartják. ezeken kerül sor az országgyűlés ülészeit való felkészülésre, a szakmunkástörvény végrehajtásával kapcsolatos somogyi tapasztalatok megvitatására. meghallgatják a megye általános iskoláinak helyzetéről szóló tájékoztatót, tanulmányozzák a szolgáltatási tevékenységet. ezenkívül a megye lakosságának kereskedelmi ellátottságáról és a negyedik ötéves tervben jóváhagyott lakásépítkezési program végrehajtásának tapasztalataival is foglalkoznak, majd decemberben a megye 1972. évi költségvetésének végrehajtásáról és az 1973. évi tervekről tájékoztódnak. /mti/

--

13.47/szb

-21-

Tóth

b b.28. a szovjet-lengyel tudományos-műszaki egyezmény
szb -cz 1972. február 29.

aláírásának 25. évfordulója alkalmából péntek este a lengyel kulturában dr. csáki frigyos tanszékvezető egyetemi tanár és stanislaw trebicki, a lengyel nagykövetség másodtitkára előadást tart a magyar-lengyel, és a szovjet-lengyel tudományos-műszaki kapcsolatokról. /mti/

--

bb 29. biológusnap, pasteur-émlékünnepség salgótarjánban
vid-fm szb -cz 1972. február 29.

biológusnapot rendezett kedden a salgótarjáni bolyai jános gimnázium, az országos pedagógiai intézet és az egri ho si minh tanárképző főiskola szakembereinek közreműködésével. a biológusnapon a megye középiskolai szaktanárain kívül résztvett a salgótarjáni bolyai gimnázium szlovákiai testvériskolájának, fülek magyar gimnáziumának képviselője is.

a biológusnapon a ho si minh tanárképző főiskola növénytan tanszéke bemutató előadást tartott a tanszék saját szerkesztésű stereo-vetítő berendezésének segítségével, megrendezték az iskola diákjainak biológiai tudományos ülészetét. a tanintézetben ezen a napon avatták fel az új biológiai bemutatótermet, biológiai könyv- és folyóirat-kiállítás nyílt és bemutatták az „öröklődés és változékonyág,, című országos vándorkiállítást is.

a salgótarjáni biológusnap résztvevői megemlékeztek pasteur, a nagy francia biológus születésének 150. évfordulójáról is. dr. kontra györgy, az országos pedagógiai intézet tanszékvezető tanára mondott emlékbeszédet. /mti/

--

14.151/szb

10/1420

-22-

bb 30. iparosodik a mezőgazdaság - technikai képzettséget
igényel a paraszti munka - magyarányu átrétegződés a falvakban
1972. február 29.

ö vid-kz/mné szb ká

a megyék többségében tuljutott a félidején a termelőszövetkezetek 1971. évi gazdálkodását elemző, értékelő zárszámadások sorozata. a zárszámadási közgyűlésekre készült mérlegek, vezetőségi beszámolók most már egyértelműen rávilágítanak arra, hogy falvaink társadalmi életében olyan nagyarányú átalakulás van folyamatban, amely - méreteiben és hatásában - a mezőgazdasági szocialista átszervezéséhez hasonlítható. a hosszú és bonyolult, főbb tendenciáiban most már teljesen világosan kirajzolódó átrétegződési folyamat gyakran - személyi vonatkozásban - fájdalmas is. az öreg gazdák - a hajdan mindennel foglalkozó „univerzális parasztemberek,, - kiszorúlnak a termelésből, s helyüket fiatal, szakmát tanult, iparszerűen dolgozó szövetkezeti munkások foglalják el.

baranyában,

ahol a természeti adottságok és a sajátos közgazdasági viszonyok következtében különösen sokoldalú gazdálkodási folyamatnak, az országos átlagnál is előrehaladottabb az átrétegződés. tíz évvel ezelőtt - a mezőgazdasági szocialista átszervezésének időszakában - a baranyai szövetkezeti gazdáknak mindössze 2,5 százaléka rendelkezett szakmával. a tagok túlnyomó többsége, csakugy mint az ország egész területén, ott is univerzális parasztemberek voltak: ha kellett vetett, aratott, szőlőt metszett, cukorrépat egyelt, lovat hajtott, tehenet fejt, stb. mindenhez-értésüknek fontos szerepe volt a mezőgazdasági szocialista átszervezését követő években is. az idős embereknek, a tapasztalt gazdáknak az általános tisztelettel párosulva éppen ez az univerzalitás biztosított a falu értékrendjében első helyet. az utóbbi évtizedben azonban a termelés szerkezete megváltozott, a gazdálkodás bonyolultabbá, a növénytermelés és az állattenyésztés iparszerűvé vált. a gépek, a kémiai anyagok, s általában az új technológiák térhódításából adódó speciális követelményekkel a korábbi lényegesen egyszerűbb gazdálkodás minden csinját-binját értő parasztemberek már nem tudtak és nem tudnak megbirkózni. az „univerzálisok,, helyett a specialisták - a szakmunkások - lettek a szövetkezeti gazdálkodás kulcsemberei.

baranyában az 1971. évi zárszámadások adatai szerint a termelőszövetkezeti tagok 25 százalékanak van valamilyen szakmája, ami azt jelenti, hogy tíz év alatt megtízszereződött a megyében a mezőgazdasági szakmunkások száma. /folyt.köv./

-23-

15 10
10

bb 30. /iparosodik a... 1. folyt./-szb

a szakképzetlen szövetkezeti gazdák aránya még így is magasnak tűnik. az átrétegződés gyorsasága és tendenciája szempontjából azonban figyelembe kell venni, hogy a szakképzetlenek döntő többsége az idős korosztályhoz tartozik, tehát nem egészen egy évtizeden vagy maximum egy évtizeden belül kiválik a termelésből. az előzetes számítások szerint 1975-ig hozzávetőlegesen 15 000 termelőszövetkezeti tag megy nyugdíjba, s akik a helyükbe lépnek azok mind fiatalok, szakmailag képzettek.

az átrétegződés ma már természetesnek ható és ugyanakkor szükségszerű folyamat. a mindinkább iparszerűen termelő közös gazdaságokban ugyanis csak a jólképzettek képesek ellátni megfelelő szinten a munkafeladatokat. a baranyai termelőszövetkezetek évente átlagosan 150 millió forintot költenek új gépek, gépi berendezések vásárlására, s most már körülbelül ugyanilyen értékben használnak fel minden évben kémiai anyagokat is. a technológiai színvonal emelkedése, az iparhoz hasonlóan, a mezőgazdasági üzemekben is együtt jár a szakosodással. a megye mezőgazdasági üzemel ilyen körülmények között már 12 főbb és sok speciális szakmában képeztek szakmunkásokat. ezt a feladatot a megyében három nagy tanintézet látja el, de emellett minden évben sokszázah vesznek részt üzemi tanfolyamokon is.

a szakképzettség az erkölcsi-anyagi elismerésen is kifejezésre jut. a jólképzett mezőgazdasági szakmunkások átlagos havi keresete baranyában ma már meghaladja a 3 000 forintot, ami a zárszámításokból kimutathatóan nagyjából kétszerese a képzetlen tagok keresetének. a falu e változó értékrendjében az öregek nagy része melőzöttnek érzi magát. a gazdálkodás „peremére”, sodródtak, s általában olyan munkákat végeznek, - kézi kapálást, kézi kaszálást - amit a szakmunkások nem vállalnak. termelőszövetkezeteink vezetői természetesen érzékelik ezt a jelenséget: a legtöbb helyen elismerést érdemlő tapintattal, sok megértéssel, a mai gyorsütemű fejlődést megalapozó uttoró munka elvégzőinek kijáró tisztelettel igyekeznek megoldani az öreg szövetkezeti gazdák személyileg, emberileg fájdalmas problémáit.

/folyt.köv./

15¹⁰
Tó

-24-

bb 30. /iparosodik... 2. folyt./-szb

szabolcs szatmár megyében

az ország egykor legelmaradottabb, legszegényebb vidékén különösen szembeűnő az ipari színvonalu szakmunkát igénylő termelési ágak és technológiák térhódítása, illetve az átrétegződés közötti szoros összefüggés. az országnak ezen az északkeleti táján olyan területeken, ahol korábban csak hasznavehetetlen gyomok „teremtek”, 57 000 hold gyümölcsöst telepítettek, 17 000 hold futóhomokon pedig nemes szőlőfajtákat honosítottak meg. a lankák tövében kialakított víztározókban 6 millió köbméter csapadékot fognak fel, a folyók környékén korszerű öntözőfürtoket alakítottak ki, s így most ezen az aszálytól sokat szenvedett vidéken 35 000 holdra tudnak mesterséges csapadékot juttatni. az új kultúrák, az új technológiák, új, s a korábnál magasabb szintű ismereteket követeltek. a termelőszövetkezetek megalakulása óta a megyében több mint 8 000, korábban kétkézi munkás sajátította el a mezőgazdasági gépek kezelésének tudományát, további 8 000 pedig növénytermelési, növényvédelmi, állattenyésztési és öntözési szakmunkás-bizonyítványt szerzett.

szabolcs-szatmár megyéből a megelőző évtizedben mintegy 40 000 dolgozó paraszt járt el más megyékbe, esetenként lakóhelyétől több száz kilométerre dolgozni. nyilvánvaló, hogy e nagyarányu elvándorlás összefüggésben volt azoknak a bizonytalanság-érzetével is, akik életkoruk, vagy egyéb okok miatt képtelenek voltak az új követelményekhez alkalmazkodni, s már csak emiatt sem látták megélhetésük biztosítékát a közös gazdaságokban. a folyamatban levő átrétegződés, a szakmunkások egyre nyilvánvalóbb, s anyagiakban is mind erőteljesebben kifejeződő megbecsülése a fiatalokban fokozatosan megváltoztatja ezt a szemléletet. a megye jó ütemben fejlődő, erősödő termelőszövetkezeteiben az elmúlt év végéig mintegy 5 000 korábban ingázó munkás telepedett meg véglegesen. az 1971. évi zárszámítások szerint nagyrészüik megszerezte a szakmunkás képesítést, s az adott üzemek ipari jellegű feladatait látják el. az egészen fiatalok is megértették, hogy a mezőgazdasági munka ma már nem azonos nagyapák „látástól-vakulásig”, gürcölésével. tavaly 1 800-an jelentkeztek közülük a mezőgazdasági szakmák elsajátítására. érdekes módon változik a nők munkájával kapcsolatban is a falu szemlélete. nagyobb gondosságot, szakértelmet igénylő munkák korábban kizárólag a férfiak feladatkörébe tartoztak. ujabban - üzemi vagy szakmunkás tanfolyamon - egyre több nő sajátítja el ezeket a szakmákat is. az utóbbi hónapokban például sok asszony és lány tanulta meg az egyik sajátosan férfi munkát, a gyümölcsfák metszését.

/folyt.köv./

15¹⁰
Tó

-25-

bb 30. /iparosodik... 3. folyt./--szb

az ország más vidékein

nagyjából a baranya és a szabolcs-szatmár megyeihez hasonló képre világítanak rá az 1971. évi zárszámados adatai. bácskiskun megyében például az összehasonlítás azt mutatja, hogy tíz év alatt 18.000 szakmunkást képeztek ki, de még ez is kevésnek bizonyult. a megyében jelenleg már 28-féle szakmát tanulnak a mezőgazdasági üzemek dolgozói, de az élelmiszertermelés szakosodása, iparosodása még gyorsabb ütemet diktál, még több jólképzett szakmunkást kíván. a megyében arra törekcsenek, hogy a IV. ötéves terv végére a megye mezőgazdaságában foglalkoztatottak 25 százalékáa szakmunkás legyen, 45 százalékuk pedig betanított munkás képesítést szerezzon. csongrádban az átrétegződés első nyilvánvaló jelei 1965-ben jelentkezték. a szövetkezeti tagság túlnyomó többsége korábban „gyalogmunkás” volt. 1965-ben az arányuk 63 százalékra csökkent, s ez a folyamat azóta sem állt meg. jellemző, hogy szakosított tehenészeti vagy sertéstelep építésére csak azok a közös gazdaságok kaptak engedélyt, vagy állami támogatást, amelyek vállalták, hogy az új létesítményekben elegendő számú képzett szakembert - mérnököket, technikusokat, szakmunkásokat - foglalkoztatnak. zalaiban a gépesítés és a kémiai anyagok térhódítása következtében csak a növénytermesztésben mintegy 30 százalékkal kevesebb élömmunkát használtak fel az elmúlt évben, mint korábban. a gabonabetakarítás gépesítése után napirenden van a kapásnövények, köztük is elsősorban a kukorica gépi betakarításának megoldása, s ez tovább csökkenti majd a hagyományos paraszti munkát végzők számát. komárom megyében az utóbbi években sok közös gazdaság rendezkedett be elsődleges élelmiszerfeldolgozásra, s ezzel a megye termelőszövetkezeteiben kialakult az élelmiszeripari dolgozók rétege. a szövetkezeti élelmiszerfeldolgozók többségükben nőket foglalkoztatnak.

az ország legnagyobb közös gazdasága

a nádudvari vörös csillag termelőszövetkezet sok vonatkozásban az átrétegződés modelljének is tekinthető. az utóbbi években megvalósított nagyszabású fejlesztési és korszerűsítési program - a mintegy 200 millió forintos beruházás - nemcsak a termelés növekedéséhez járult hozzá, de munkaalkalmat is teremtett a szövetkezetben. /folyt.köv./

-26-

15°
T₆

bb 30. /iparosodik... 4. folyt./--szb

az építkezéseket a szövetkezet saját építő és szakipari részlege oldotta meg. nem néhány szakmunkásról van szó: a közös gazdaság fejlesztési programjának megvalósításában több mint 400 szakmunkás vett részt. a beruházások befejeztével az ipari részlegek megmaradnak, s a falusi lakosság által igényelt szolgáltatásokat látják majd el. a nagyhatáru közös gazdaság más ágaiban is nagy változások történtek. 1967-ben a tsz 2058 tagjából csaknem ezren keresték meg a kenyerüket hagyományos paraszti munkával, kapálással, kaszálással, stb. ma a szövetkezet tagjainak száma 2347, de közülük már alig több mint 500-an végeznek „gyalogmunkát”, „új helyüket a gépesítésben, a szakipari tevékenységben, a husfeldolgozásban, értékesítésben, kereskedelemben s a korábbihoz képest teljesen megváltozott állattenyésztésben találták meg. /mti/

--

bb 35. a tervezettnél fél évvel korábban fejezik be a zala butorgyár rekonstrukcióját

vid-ká szb -cz

1972. február 29.

zala megyében kiemelkedő gyorsasággal fejlődik a butoripar. február közepén helyezték üzembe az automatikus berendezésekkel működő butorgyárat nagykanizsán, amely évenként 20 000 korszerű lakószoba butort állít elő. gyors ütemben dolgoznak zalaegersze- gen, a zala butorgyár rekonstrukcióján is. a rekonstrukció az eredeti tervhez képest körülbelül fél évvel korábban fejeződik be, s már az év közepén megkezdődik a próbatermelés. a gyár technológiai berendezéseit, automata gépsorait olaszországban vásárolták. a berendezéseket már szerelik. a zala butorgyár a rekonstrukció eredményeképpen megkétszerezi termelését: évenként félmilliárd forint értékben, mintegy 20 000 korszerű lakószoba butort szállít majd az üzletekbe. /mti/

--

bb 31. megindultak a kompok a borsodi folyókon

vid/kz/ny -cz

1972. február 29.

a korai tavasz hatására borsod megye négy folyóján - a tiszán, a bodrogon, a hernádon és a sajón - megindultak a kompjáratok. a huszonhét nagy teherbírású komp forgalma főként a mezőgazdasági munkák idején lesz majd élénk. a révészek fárasztó munkájának megkönnyítésére az idén áprilisban üzembe helyezik tiszatardosnál borsod megye első csörlővontatású kompját. ezzel a nagyforgalmi átkelőhelyen az eddigi fél órás menetidőt négy-öt percre csökkentik. a negyedik ötéves tervben a megyei tanács a vízijárművek további gépesítésére mintegy hárommillió forintot fordít. /mti/

--

15.00/ny

-27-

NÁ 1520

bb 32. megkezdődött az öntözés - több mint egy hónappal hamarabb szolgáltatnak öntözővizet

1 sb/pá/ny ie -cz

1972. február 29.

a mém és az ovh kora tavaszi öntözést szorgalmazó közös felhívására több nagyüzemi gazdaság máris tettekkel válaszolt. a dunántúliak voltak az elsők. a szabadbattyányi és a sárszentmihályi termelőszövetkezet 520 hektárnyi területen megkezdte a rétek öntözését. a lajta-hansági állami gazdaság kiegészítette korábbi terveit, s további jelentős mennyiségű öntözővizet felhasználására kért és kapott engedélyt, így 300 hektárnyi területen adnak kora tavaszi vízpótlást a növényeknek. a tiszántúlon a hosszuháti állami gazdaság dolgozói fogtak hozzá először az öntözéshez. mintegy 200 hektárnyi területen pótolják az időjárás mulasztásait, s elsősorban a buza fejlődését gyorsítják az öntözővízzel. az első ezer hektáron tehát az öntöző-brigádok már teljes erővel dolgoznak, s remélhető, hogy a felhívás alapján másutt is gyorsan munkához látnak, hiszen az országban összesen 465 ezer hektár az öntözésre berendezett terület.

a vízügyi igazgatóságok mindenütt megtették már a szükséges intézkedéseket, hogy a szokásosnál jóval korábban gondoskodjanak öntözővizről. március első napjaiban megkezdte már a vízszolgáltatást a dunaujvárosi öntözőrendszer is, amelynek a dunai vasmű tartalék-szivattyutelepe adja a vizet. a tiszán megkezdtek a legnagyobb vízkivételi uszómű felvonultatását, s még március első napjaiban, leborgonyozták, tiszasülyi helyén. más években a vízügyi igazgatóságok általában áprilisban kezdik meg az öntözőviz szolgáltatását, de az eddigi előkészületek alapján több mint egy hónappal hamarabb juttatják vízhez a nagyüzemi gazdaságokat. /mti/

bb 33. husfeldolgozási gondok békés megyében - ülést tartott a megyei tanács vb

vid/kz/tné/ny -cz

1972. február 29.

békés megye - mint a megyei tanács végrehajtó bizottságának kedden megtartott kibővített ülésén megállapították - egyre nagyobb szerepet vállal az ország husellátásából. 1971-ben az ország egész területén felvásárolt sertéshusnak már 13.1 százalékát ez a megye adta. a békési állami, szövetkezeti és háztáji gazdaságok 1971-ben 558.205 hizottsertést adtak el az államnak, jóval többet mint az új öt éves terv végére tervezték.

/folyt köv/

-28-

14 1 525

bb 33. / husfeldolgozásifolyt/ny

a termelőszövetkezetekben és az állami gazdaságokban összesen 30 szakosított sertéstelep épül. ha e telepek teljes kapacitással működnek, akkor már csak a békés megyei termelőszövetkezetek több mint 272.000 hizottsertést értékesítenek majd évente. a telepek többsége 1972-ben belép a termelésbe s így - mint az ülésen hangsúlyozták - fokozott gondot jelent, hogy a feldolgozó kapacitás fejlesztése nem tart lépést az értékesítés növekedésével. gondot jelent az is, hogy a takarmánykeverő üzemek most már nem győzik ellátni az állattartó gazdaságokat.

a végrehajtó bizottság az előbbieket megvitatása után a megye termelőszövetkezeteinek 1971. évi zárszámadásával foglalkozott. 14 alap- és mérleghiányos szövetkezet teljeskörű szanálására hozott határozatot. mint rámutattak, a végrehajtó bizottság már a közelmúltban 63 millió forint óvadékot helyezett le tétbe a magyar nemzeti bank megyei igazgatóságánál a veszteséges szövetkezetek helyzetének rendezésére. az ülésen megszabták az óvadék felhasználásának feltételeit s utasították a szanálási bizottságokat, hogy derítsék ki, milyen szerepe volt az objektív s milyen szerepe volt a szubjektív tényezőknek a veszteségek előidézésében. /mti/

bb 34. előtérben a gyártmánystruktúra javítása és az export fokozása - dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter sajtótájékoztatója

t sl/tr/ny ie -cz

1972. február 29.

dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter kedden a parlament gobelin termében tájékoztatta az újságírókat a tárcához tartozó vállalatok múltévi munkájáról és idei feladatairól. a sajtótájékoztatót várkonyi péter államtitkár, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg.

dr. horgos gyula az elmúlt év munkáját elemezve elmondta, hogy a kohászat 3.2, a gépipar 8.7 százalékkal termelt többet, mint 1970-ben, a kohászat nyeresége összességében csökkent, a gépiparé növekedett. előzetes adatok szerint körülbelül 11 napi bérnek megfelelő nyereségrészesedést fizetnek, ez azonban csupán átlag, mert az eltérések meglehetősen nagyok a vállalatok között. egyes helyeken magasan az átlag fölött fizetnek, több vállalat azonban a nem megfelelő gazdasági eredmények miatt egyáltalán nem tud nyereségrészesedést osztani. a részesedési alap egy részét már év közben felhasználták béremelésre, jutalmazásra. a dolgozók személyi jövedelme a kohászatban átlagosan 5, a gépiparban 6 százalékkal volt magasabb, mint 1970-ben.

/folyt köv/
15.10/ny

-29-

14 1600

bb 34. előtérben a gyártmánystruktúra 1. folyt./ bh

az exportelőirányzatok teljesítése csak részben volt sikeres. a kohászati vállalatok a szocialista országok számára mintegy 23 százalékkal több exportáruat készítettek, mint egy évvel korábban, a tőkés export értéke azonban - főként a tőkés piaci árcsökkenés miatt - 22 százalékkal visszaesett. a gépipar termékeiből mind a szocialista, mind a nem szocialista országokban többet értékesítettek, mint 1970-ben.

a belkereskedelmi vállalatok rendelései csupán megközelítették, de nem érték el a kgm vállalatok értékesítési terveit, így 1971-ben is körülbelül ugyanannyi vas-műszaki cikket bocsátottak a lakosság rendelkezésére, mint az előző évben. a tapasztalatok szerint általában javult a vas-műszaki cikkek minősége, a szervizeknek kevesebb munkájuk van a tv készülékek, a mosógépek utólagos javításával, mint néhány évvel ezelőtt. a múlt év negyedik negyedében azonban megszorodott a hibák száma, aminek nem utolsó sorban az oka, hogy némelyik kgm vállalatnál az év vége felé hajrá munkával igyekeztek pótolni az év közben mulasztottakat, s ez a minőség rovására is ment. a minisztérium nyomatékosan felhívta a vállalatok vezetőit, hogy fokozottan ügyeljenek a termékek jó minőségére, ennek feltételeit szervezési intézkedésekkel is alapozzák meg.

a miniszter az 1972. évi legfontosabb feladatok között a terméstruktúra javítását és az export fokozását említette, a kohásban ösztönzőbb bér- és racionálisabb létszámgazdálkodással főként a vas- és acélöntvények, valamint a kovácsolt áruk gyártását kell fokozni. a gépiparban a közuti járműgyártás, a híradástechnikai s a műszeripari termelés emelkedik a leggyorsabban. az exportot a múlt évinél lényegesen gyorsabb ütemben kell növelni. számítások szerint mind a kohászat, mind a gépipar 16-17 százalékkal több terméket készít a szocialista országok részére, mint az elmúlt évben. az export fokozását jól megalapozzák a már aláírt államközi megállapodások, árulisták. a magánjogi szerződések aláírása is jó ütemben halad. a szocialista országoknak szánt árumennyiség mintegy 90 százalékát a partnerek már januárig lekötötték, így biztosra vehető, hogy rendelésihiány nem akadályozza az export fokozását. a legfőbb partner továbbra is a szovjetunió, ahova különösen közuti járművekből, ezek alkatrészeiből, komplett vegyipari és élelmiszeripari berendezésekből és orvosi műszerekből szállítunk nagyobb tételeket. a zsiguli kocsihoz a tavalyi 165 ezerrel szemben az idén már 300 ezer alkatrész-készletet rendeltek.

/folyt. köv./

- 30 -

15.30 bh

M 1605

bb 34. /előtérben 2. folyt./ bh

tőkés piacokra a számítások szerint a kohászat termékeiből tiz, a gépiparéból 15-16 százalékkal többet exportálnak az idén, mint tavaly. ha ez sikerül, úgy a tőkés országokba irányuló kivitelben már az idén eléri a kgm az 1974-re tervezett színvonalat. a forgalom bővítését az utóbbi években megkötött kormányközi megállapodások, hitelegyezmények, műszaki-tudományos megállapodások is segítik. a tőkés országoknak szánt exportáruak 57 százalékát kötötték le ez év januárjáig, ami a különféle sajátosságokat figyelembevéve nem kedvezőtlen arány. a nem szocialista országokban különösen a híradástechnikai és vákuumtechnikai cikkek iránt nőtt meg a kereslet, e termékcsoporthoz alkotják az idei tőkés export 22-24 százalékát. kedvezőek a kilátások fénytájékoztató berendezések, orvosi műszerek értékesítésére is.

a miniszter ezután a mind gyakoribb nemzetközi gyártás-szakosítási szerződésekről szólt. a szovjet partnerekkel például öt szakosítási egyezményt kötöttek. e megállapodások alapján erőséramu ipari termékek, traktorok, mezőgazdasági gépek, gumi- és műanyagipari gépek, valamint komplett laboratóriumok gyártását szakosították, biztosították ezek kölcsönös szállítását.

dr. horgos gyula foglalkozott a beruházásokra szánt összegek koncentráálásának néhány, a gépipart különösen érintő vetületével. egyes beruházások elhalasztása miatt ez év januárjáig mintegy másfélmilliárd forint értékű megrendelést vontak vissza, illetve halasztottak el a tárcához tartozó vállalatok megrendelői. a vállalatoknak elsődrendű érdeke, hogy az így felszabaduló kapacitásokat főleg az export fokozására hasznosítsák.

a gazdálkodás néhány negatív vonásával foglalkozva a miniszter elmondta, hogy a vállalatok készletei túlzottan nagymértékben növekedtek. ahhoz, hogy a készletállományt a népgazdasági követelménynek megfelelő szinthez igazítsák, az szükséges, hogy 1972-ben az árbevétel minden egy százalékos növekedése legfeljebb 0.5 százalékos készletemelkedést váltson ki./tavaly az árbevétel 6,8 a készletállomány 8.7 százalékkal emelkedett./

a miniszter arról is szólt, hogy a munkaerőhiányt csak vállalati belső intézkedésekkel, munkaerőképzéssel, vállalaton belüli munkaerőátcsoportosítással, ésszerűsítéssel, a szervezetség javításával lehet feloldani. különösen szükséges ez olyan szakmákban, mint például az öntődék, ahol igen nagy a munkaerőhiány. nem engedhető meg az a jelenlegi helyzet, hogy például csepelen az ország legkorszerűbb öntődéje csupán egy műszakban dolgozzon.

végül elmondta, hogy az 1972-es év kedvezően indult. a termelési eredmények - nem kis mértékben a jó időjárás miatt is - magasabbak voltak, mint a múlt év januárjában. a koh- és gépipar ez év első hónapjában körülbelül 8 százalékkal termelt többet, mint egy évvel ezelőtt./mti/

- 31 -

15.40 bh

M 1610

bb 36. termelési sikersorozat - 15 000 tonna többlet
szén a komlói zobák-bányából

vid kz bh -cz

1972. február 29.

termelési sikersorozatot produkáltak az év első 2 hónap-
jában a komlói zobák-bánya dolgozói: rendszeresen túltelje-
sítették tervüket s így február utolsó munkanapjáig 15 000 tonna
többletet adtak a keresett mecseki feketeszénből. az egy és
negyedmilliárd forint költséggel épített zobák-bányának 1972. a
kilencedik termelő éve és a jelek szerint minden eddigi között
ez lesz a legsikeresebb. már a múlt év utolsó hónapjaiban ki-
emelkedő teljesítménnyel dolgoztak, idén pedig rövid két hónap
alatt több alkalommal érték el új termelési csúcst. a rekord
a 302 vagon napi teljesítmény volt, ami 60 vagonnal múlja felül
a szakmai tervben szereplő mennyiséget. ez megegyezik azzal a
programmal, amit beruházási célként tűztek zobák elé, ha majd
teljes kapacitással termel.

a természeti csapással többizben sújtott zobák-bányán
igen bizakodó a, jó a hangulat. az üzem vezetőinek véle-
ménye szerint ebben igen nagy érdemük van a szocialista brigádok-
nak, akikre mindig számíthattak, példamutatásukkal, áldozat-
vállalásukkal sokat tettek azért, hogy a bánya „ természetét,
jól ismerő, összeforrt kollektíva váljon a fiatal üzem közel két-
ezer dolgozójából. zobákon csaknem valamennyi fizikai és műszaki
dolgozó szocialista brigád tagja. a mecseki bányák közül első-
ként itt vezették be nemrégiben a z információs áramlási
rendszert, aminek eredményeként javult a munka hatékonysága.
gyors intézkedéssel teremtik meg a lehető legjobb munkafeltéte-
leket. a jó üzemi légkörnek híre ment. ennek hatása azzal is
mérhető, hogy február folyamán tizenöt fővel gyarapodott a fizikai
dolgozók száma. nem minden áron törekszenek a létszám szaporításá-
ra. a fegyelmezetlenséget nem tűrik, a rendbontókat eltanácsol-
ják. biztonságos, jól szervezett munkával szeretnék teljesíteni
1972-ben eddigi legnagyobb termelési feladatukat, 642,000 tonna
új minőségű feketeszén napszintre szállítását./mti/

..

bb 39. a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport ülése

vid fm bh -cz

1972. február 29.

az országgyűlési képviselők hajdu-bihar megyei csoportja
kedden ülést tartott debrecenben. bartha jánosnak a megyei
tanács elnökhelyettesének előterjesztése alapján a képviselők
megvitatották hajdu-bihar megye negyedik ötéves területfejlesztési
és tanácsi tervét.

az országgyűlési képviselők ezután értékelték a választó-
kerületükben 1971-ben végzett munkát, majd jóváhagyták az 1972. évi
munkatervet./mti/

..

15.55 bh

M-1615

bb 37. eszmecsere: a miniszter és az élelmiszeripari szakszervezet
vezetők között

t jf/pá bh -cz

1972. február 29.

jászonyi ferenc, az mti munkatársa jelenti:

kedden miniszteri szintre került az az eszmecsere-sorozat,
amely az édosz kezdeményezésére az élelmiszeripari üzemekben
kezdődött, a vállalati, szakszervezeti vezetők, valamint a
dolgozók között. az édosz gorkij fasori székházában megrende-
zett tanácskozáson - amelyen részt vett dr. dimény imre mező-
gazdasági - és élelmezésügyi miniszter és dr. tamás lászló,
az édosz főtitkára - egész sor olyan kérdés került napirendre,
amely manapság élénken foglalkoztatja az üzemi kollektívá-
kat, amelyek egyebek között sérelmesnek találják az élelmi-
szeripari dolgozók viszonylag alacsony jövedelmét, az ipari
átlagnál lényegesen rosszabb szociális ellátottságot; egyáltalán
azt, hogy személyes érvényesülésük sokszor nem úgy alakul,
ahogyandolgoznak. az üzemi kollektívák bíráló észrevételeit és
javaslatait az iparági szakszervezeti vezetők és üzemi küldöttek
ezuttal a tárca vezetésének, személy szerint dr. dimény imre
miniszternek tették fel; többen előzetesen levelet írtak,
illetve a helyszínen, a tanácskozáson tették szóvá a külön-
böző nehézségeket.

az érdekes eszmecsere dr. tamás lászló főtitkár nyi-
totta meg, aki kifejtette: az édosz és más vezetői rendszeresen
kicserélik tapasztalataikat, egyeztetik terveiket olyannyira,
hogy egymás tudta nélkül fontosabb, a dolgozókat érintő kér-
désekben nem hoznak döntéseket. mégis előfordul, hogy egy-egy
kérdésben nem tudnak előbbre jutni - még közös erőfeszítéssel
sem - és ezek a problémák foglalkoztatják m nap-mint nap
a dolgozókat, akik - nagyon helyesen - az üzemi szakszervezeti
és vállalati vezetőkől kérik számon az intézkedéseket.

dr. dimény imre a kérdésekre adott válaszában kifejtette:
minden eddiginél jobb, kielégítőbb lakossági élelmiszer-ellátás jó-
részt az élelmiszeripari dolgozóknak köszönhető, akik tavaly 8
százalékkal adtak többet, mint 1970-ben. ez tette lehetővé a
nyugodt, kiegyensúlyozott élelmiszer-piacot, amelynek kínálata
is kedvezően változott meg. az összes kalória fogyasztás nem
nőtt tovább, ugyanakkor azonban f fehérje fogyott és főleg
az állati eredetű fehérje tartalma élelmiszerekből, ami lehetővé
tette, az egészségesebb táplálkozást. ilyen körülmények között
valóban felvetődhet a kérdés: az élelmiszeripari dolgozók jöve-
delme lassabban emelkedik, mint például a fogyasztói árak, kere-
setük alacsonyabb az ipari átlagnál. ezen még azzal sem sikerült
változtatni, hogy 1971-ben az iparágban mintegy 50 millió forint
értékű bér-kiegészítést folyósítottak. idén ez az összeg várhatóan
eléri majd a 70 millió forintot, ami hozzásegít majd a legzem-
betűnőbb bérfelesztések feloldásához. a tervezett kereset-színvonal
emelkedés bizonyára kedvező visszhangot vált majd ki az üzemekben
és így a bérek idén nagyobb mértékben nőnek, mint a fogyasztói
árak. / folyt. köv./

..

16.05 bh

NY-1615

bb 37. / eszmecsere : ... folyt./ bh

bejelentette: a tárca és a szakszervezet vezetői azon igyekeznek, hogy a kidolgozás alatt lévő rendelet-javaslatokkal - amennyiben lehetséges - mentesítsék a személyi jövedelmeket a vállalati szintű közgazdasági szabályozások egy részétől, például a tiszta jövedelem-elvonás mértékétől.

foglalkozott azzal, hogy egyes iparágakban a vállalati nyereség nem áll arányban a termelési eredményekkel és emiatt nem képződik elegendő fejlesztési alap. a minisztérium ezért - az édosz-szal egyetértésben - javaslatot dolgoz ki a fejlesztési források kisebb mértékű, nem vállalati erőből történő kibővítésére. az élelmiszeripari vállalatok helyzetét és fejlesztési lehetőségeit egyébként rendszeresen figyelemmel kísérik, a tapasztalatokat összegezik és még az idén indítványokat terjesztenek majd a kormány gazdasági bizottsága elé. ami már bizonyos, hogy a mezőgazdasági nyersanyag-ellátás hullámlása miatt egyes iparágakban célszerű lenne a bértömeg-gazdálkodás bevezetése.

végezetül a miniszter jogosnak tartotta a nem kielégítő szociális ellátottságra vonatkozó észrevételeket. elmondotta, hogy az élelmiszeriparban ugyan az ipar átlagánál többet fordítanak ilyen jellegű beruházásokra, de még ez sem elegendő, miután az üzemek eléggé elavultak. a minisztérium vezetése nevében kérte az üzemi szakszervezeti bizottságokat, hogy - miután a fejlesztési tervek végrehajtása üzemi feladat - erre a kérdésre még fokozottabb figyelmet fordítsanak. szorgalmazzák a vállalati vezetőknél a kollektív szerződésekben is rögzített szociális létesítmények átadását. arra van szükség, hogy amennyiben ezen a téren nemtörődömséget, vagy hanyagságot észlelnek, erélyesen emeljék fel szavukat és vonják felelősségre azokat, akik miatt elmaradnak az építkezések. a iv. ötéves terv időszakára előirányozott fejlesztés ugyanis kiemelten kezeli az élelmiszeripar szociális létesítményeit és így valóban súlyos mulasztásnak számít az átadások elhúzódása./mti/

--

- 34 -

16.15 bh

M 16¹⁵

bb. 40. távtárcsázó telefonközpontot kapott zalaegerszeg

vid/kz/rj -cz

1972. február 29.

garamvölgyi miklós, a pécsi postaigazgatóság vezetője kedden átadta a zalaegerszegi postahivatal dolgozóinak a távtárcsázó telefonközpontot. a berendezés március elsején 0 órától áll a távbeszélő tulajdonosok rendelkezésére. ezzel nemcsak egyszerűbb lett, gyorsul is a távolsági telefonbeszélgetés, mert az eddigi 8 helyett 33 áramkör áll rendelkezésre például zalaegerszeg-budapest között. a zalaegerszegi a 14. a városi távtárcsázásra alkalmas központok sorában. /mti/

--

bb. 41. a növényvédőszer felhasználásánál a jövőben is nagy súlyt helyeznek az ember- és környezetvédelemre - dr. soós gábor előadása a növényvédelmi tudományos tanácskozáson

t/jf/rj -cz

1972. február 29.

kedden háromnapos növényvédelmi tudományos tanácskozás kezdődött a kertészeti egyetemen. a tanácskozást dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese nyitotta meg, aki kifejtette: az elmúlt évben már két és félmilliárd forint értékű növényvédőszeret használtak fel a gazdaságok, amelyek összesen 250 készítményből válogathatnak. a mezőgazdaság vegyszeres-ágazata azonban még ennél is többre „hivatott”, amit az is jelez, hogy a hivatalos magyar szerek évente több mint 300 új preparátumot vizsgálnak meg és a iv. ötéves terv végére a növényvédőszerrel kezelt terület meghaladja majd a 10 millió hektárt.

a miniszter első helyettese sürgette a hazai növényvédőszer-gyártás gyorsabb ütemű fejlesztését. véleménye szerint a mezőgazdaság rövid idő alatt növekvő termeléssel, a hozamok javításával „hála-ja”, meg a jó vegyszer-ellátást, amelyet tovább lehetne fokozni akkor, ha szorosabbra fűződne a gyártási kooperáció a kgst országok iparával. különösen nagy szükség van a magyar vegyipar által előállított növényvédőszerre a zöldség, a cukorrépa, a kukorica és a dohány korszerű, ugynevezett komplex termelési technológiájánál. /az új rendszerek ugyanis minimális kézi munkával teszik lehetővé a különben munkaigényes növények termesztését. /

/folyt.köv./

15.55 rj

- 35 -

M 16¹⁵

bb. 41. / a növényvédőszer... 1. folyt./rj

dr. soós gábor beszélt arról, hogy az illetékes szervezetek a jövőben is nagy súlyt helyeznek az ember- és a környezetvédelemre. a növényvédőszer felhasználásánál már eddig is hazánknál fejlettebb országokat megelőzve számos olyan intézkedést tettek, amelyek messzemenően szolgálják az egészségvédelmet és a különféle veszélyek megelőzését. emlékeztetett arra, hogy a mérgező növényvédőszer felhasználását a nagyüzemi gazdaságokban ma már szakképzettséghez kötik és egész sor olyan készítményt vontak ki a forgalomból, amelyek veszélyeztették a vizek tisztaságát, és a vadon élő állatok létét. a hazai kutatók ennek a koncepciónak megfelelően azon igyekeznek, hogy a kidolgozás alatt lévő új növényvédőszer magas színvonalon feleljen meg az ember- és a környezetvédelem feltételeinek.

a növényvédelmi tanácskozáson 72 előadás hangzik el.

a kertészeti egyetemen kedden dr. kopácsi ernő, az agrotröszt vezérigazgatója növényvédőszer-kiállítást nyitott meg. /mti/

..

bb. 42. a kommunális szolgáltató szervezetek továbbfejlesztéséről tárgyalt az évm miniszteri értekezlet- építésügyi kiállítások külföldön

t/sb/rj -cz

1972. február 29.

az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban kedden miniszteri értekezletet tartottak, amelyen részt vett fabók zoltán, a helyiipari és városgazdasági dolgozók szakszervezetének főtitkára is. a miniszteri értekezlet megtárgyalta a kommunális ellátás és szolgáltatás szervezeteinek helyzetéről készített jelentést. az előterjesztés rámutatott arra, hogy a köztisztasági, a zöldterületellátási, a kéményseprési, a takarítási, a díjbeszedési és egyéb szolgáltatásoknál gyorsabb ütemű fejlesztés szükséges, és indokolt felszámolni a meglévő aránytalanságokat is. a jelentés a szolgáltatások több vonatkozásában körvonalazta azokat a célokat is, amelyek szerint el-látáspolitikai irányelveket lehet kidolgozni. a miniszteri értekezlet az előterjesztés alapján szükségesnek ítélte, hogy felülvizsgálják és továbbfejlesszék a kommunális szolgáltató szervek működési mechanizmusának szervezési és működési irányelveit.

/folyt.köv./

16.05 rj

- 36 -

NA 1675

bb. 42. / a kommunális... 1. folyt./rj

a miniszteri értekezlet jóváhagyta az évm idej kiállításainak megrendezéséről előterjesztett programot. ennek megfelelően a magyar építésügy eredményeiről az idén prágában, pozsonyban, bukarostben, brüsszelben és várnában kerül sor jelentős bemutatóra. a külföldi építészet eredményeit több kiállításon mutatják be magyarországon. így megrendezik a gropius emlékkiállítást és románia ipari építészetének kiállítását. az egyik legjelentősebb hazai bemutatóként irányozták elő a magyar műemlékvédelem 100. évfordulója alkalmával megrendezendő bemutatót, és a sanitária 72, nemzetközi épületgépészeti kiállítást. /mti/

..

bb. 43. március 1-től csak hitelesített poharakat használhatnak a iii. és iv. osztályú vendéglátó üzemek

1/kf/rj -cz

1972. február 29.

március elsején lép hatályba a belkereskedelmi miniszter múlt év októberi rendelete a hitelesített poharak kötelező használatáról. a rendelet értelmében az állami és a szövetkezeti vállalatok, a szövetkezetek, a társadalmi szervezetek, a kisiparosok és a magánkereskedők által vezetett iii. és iv. osztályba sorolt vendéglátó üzletekben ezentúl csak az országos mérésügyi hivatal mértékjével ellátott poharakban szabad szeszesített kiszolgálni. a rendelet rögzíti azt is, hogy a hitelesített pohár nem helyettesíti a „klasszikus”, mércéket, ürmértékként nem használható. ezért például az ugynevezett összetett, kevert italokat változatlanul hitelesített fém vagy egyéb mércével kell kimérni.

a miniszteri rendelet az országos mérésügyi hivatal és az országos kereskedelmi főfelügyelőség kezdeményezésére született, a fogyasztók védelmére, a kereskedelmi dolgozók munkájának megkönnyítése, a vásárlók tudatos megkérőztetésének megelőzése érdekében. a javaslattól a végrehajtásig több mint három esztendő telt el, s ezalatt az idő alatt megteremtették a rendelet végrehajtásához szükséges feltételeket, korlátlan mennyiségben gyártották hitelesített poharakat, amelyek használata - a vezető szakemberek véleménye szerint - mint szakmailag, mind a fogyasztói érdekvédelem szempontjából indokolt és kívánatos. alkalmazásukkal közvetlenül ellenőrizhető a kiszolgált mennyiség, a „pontosság”, gyorsabb, könnyebb, egyszerűbb a mérés.

/folyt.köv./

16.10 rj

- 37 -

NA 1676

bb. 43. / március... 1. folyt./rj

a rendelet megjelenése és életbe lépése óta négy és fél hónap telt el, s miután a végrehajtásához szükséges feltételek már adóttak, az érdekelt vállalatoknak volt elég idejük a felkészülésre. az a44-fora nagykereskedelmi vállalat például hónapok óta hirdeti, hogy a rendeletben előírt poharabkból ki tudja elégíteni az igényeket.

a rendelet végrehajtásának ellenőrzésére az országos kereskedelmi főfelügyelőség mindjárt az elején széleskörű „hajdjáratot”, indít. egyebek között a fővárosban, valamint baranya, bács, csongrád, heves, komárom, pest, szabolcs és veszprém megyében - társadalmi ellenőrök és a mérésügyi kirendeltségek bevonásával - kezdik az ellenőrzéseket egyidőben az érdekelt vendéglátó vállalatoknál és az üzleti hálózaton. a vállalatok, a szövetkezetek központjában megvizsgálják, hogy megtették-e a rendelet végrehajtásához szükséges intézkedéseket, rendeltek-e elegendő hitelesített poharat, kelően tájékoztatták-e az üzletvezetőket és az érintett dolgozókat, gondoskodtak-e a fogyasztók tájékoztatásáról. ellenőrzik az üvért le-rakatait is. az üzletekben egyrészt próbavásárlásokkal ellenőrzik az előírás szerinti kiszolgálást, másrészt megnézik, hogy van-e elegendő hitelesített pohár, s intézkednek a rendeletnek nem megfelelő poharak kivonásáról.

miután volt elegendő idő a rendelet végrehajtásának előkészítésére, a szabálytalanságokat azonnal megtorolják. ha nem hitelesített poharakban mérik az italt, vagy a kiszolgált mennyiség nem éri el a hitelesítési vonalat - tehát hamis mérést állapítanak meg- a vásárlók megkárosítása miatt szabálysértési eljárás indítanak. /mti/

--

gbb. 44. napirenden: a művelődési otthonok helyzete, társadalmi szerepe- ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

t/szö/rj zs -cz

1972. február 29.

szőke sándor, az mti munkatársa jelenti:

minisztériumi és tanácsi vezetők, népművelési szakemberek, a társadalmi szervek képviselőinek részvételével elemezte kedden a parlamentben a művelődési otthonok helyzetét és társadalmi szerepét az országgyűlés kulturális bizottsága, dr. ortutay gyula elnökletével garamvölgyi józsef, művelődésügyi miniszterhelyettes beszámolójában többek között hangsúlyozta: napjainkban több mint 3.300 művelődési otthon működik hazánkban, közülük azonban csak alig kétezer alkalmas funkciója betöltésére. látogatóinak száma tíz év alatt 42 millióról évi 49 millióra emelkedett, s figyelemre méltó, hogy az érdeklődők 70 százaléka a fiatalok közül kerül ki. főleg az ifjúság kezdeményezésére a művelődési otthonokon kívül is létesültek klubok az iskolákban, társadalmi szervezetekben, üzemekben, termelőszövetkezetekben.

/folyt.köv./
16.30 rj

- 38 -

NA 16^{sz}

bb. 44. / napirenden... 1. folyt./rj

a 49 millió látogató mintegy negyedréseze keresi fel a rendezes foglalkozásokat, háromnegyed része az alkalmankénti rendezvényeken vesz részt. általában: a művelődési otthonok tevékenységének tartalmát lassu minőségi javulás jellemzi. jelentős szerepet vállaltak például a szocialista családi és társadalmi ünnepek szokásának terjesztésében, az ismeretterjesztésben, a művészeti nevelésben. az intézményekben jelenleg 9 ezer amatőr együttes működik 200 ezer taggal. a műsorokban erősödött a közvetlen társadalmi, közéleti témaválasztás. jól szolgálják a szórakozási igényeket, a kulturált társasélet lehetőségeit a művelődési otthonok belül létesült klubok. közülük mintegy háromezer az ifjúság igényeit szolgálja, de több száz ugynevezett réteg, illetve szakmai klub is létesült.

az eredmények mellett számos ellentmondás is jellemzi a művelődési otthonok mai helyzetét. bár az utóbbi tíz évben az állam, a tanácsok, az üzemek nagy erőfeszítéseket tettek az intézmények működési feltételeinek javítására, nagyrésztük anyagilag mégis rosszul ellátott. gondot jelent, hogy még ma is sokhelyen képzetlen embereket alkalmaznak művelődési otthonokban.

a művelődési otthonok társadalmi szerepéről szólva a miniszterhelyettes hangsúlyozta; a közművelődés intézményei közül a művelődési otthon csupán egy, s az intézmények együtt biztosíthatják egy-egy település közművelődési színvonalának emelését. az otthonok, a könyvtárak, az iskolák közötti együttműködést tehát erősíteni kell. a művelődési otthon feladata a helyi közösségi-társadalmi élet érdekében a közös művelődés és szórakozás feltételeinek biztosítása, ennek megszervezése. társadalmunk nem nélkülözheti a kisebb közösségek - a szocialista brigádok, a lakóhelyi közösségek, az életkori közösségek, az azonos érdeklődésű csoportok - összetartó erejét. csak ezekre építve bontakozhat ki az átfogóbb közösségi tudat is. hogy ezek az intézmények v e- elsősorban az ifjúság otthonai - valóban otthonosak legyenek a társadalom legkülönbözőbb rétegeit be kell vonni irányításukba.

a következő évek főbb feladatairól szólva garamvölgyi józsef rámutatott: az eddiginél jobban a munka középpontjába kell kerülnie a politikai-világnézeti nevelésnek. a közművelődési intézmények sok lehetőséget kínálnak arra, hogy a művelődésre szövetkezett közösségek tagjait elvezessék a helyi közélet iránti érdeklődéshez. az intézmények tevékenységét szorosabban kell kötni a munkahelyi közösségekhez. ennek legcélszerűbb módja, ha bázisaivá válnak a szocialista brigádmozgalom kulturális és közösségi életének, világnézeti formálásának. a művelődési otthonokra kiemelkedő szerep hárul az ifjúságpolitikai célok megvalósításában. a művelődési otthon programjaival, módszereivel, foglalkozási formáival, egész tevékenységével - elsősorban a fiatalok szolgálatában álló intézmény.

/folyt.köv./

16.35 rj

- 39 -

NA 16^{sz}

ugyanakkor a művelődési otthonoknak erősíteniük kell tevékenységüket az ipari és mezőgazdasági fizikai dolgozók körében, mégpedig úgy, hogy művelődési igényeiket az eddiginél jobban figyelembe veszik. az intézményekben javítani kell a társadalmi irányítást és ellenőrzést. a nagyobb intézményekben külön ifjusági tanácsot is célszerű létrehozni. javítani kell a személyi feltételeken és az anyagi ellátáson is.

a beszámoló után élénk vita követte. a képviselők, a meghívott gyakorlati szakemberek konkrét példákkal illusztrálták a művelődési otthonok helyzetének, társadalmi szerepének megnövekedett jelentőségét. homor imréné, komárom megyei képviselő, az esztergomi városi tanács elnökhelyettese például azt hangsúlyozta: több figyelmet kell fordítani a népművelési szakemberek gyakorlati képzésére. magasabb műveltségű, a gyakorlatot és az elméletet egyaránt jól ismerő népművelőket vár az élet.

a szabadidő növekedése a művelődési házak szerepét is hangsúlyozottabbá tette - húzta alá dömötör jános, csongrád megyei képviselő. az sem mindegy, hogy milyen környezetben töltik el a dolgozók szabadidejüket. a környezet esztétikája is nevelő hatású, s ez ma még számos művelődési otthonban kívánnivalót hagy maga után.

a muzeumok, a könyvtárak, a mozik és az iskolák közös tevékenységet folytatnak: elengedhetetlen tehát a szorosabb együttműködésük - hangsúlyozta hozzászólásában takács gyula, a baranya megyei tanács elnökhelyettese. ugyanakkor javítani kell a művelődési otthonok munkájának ellenőrzését, általában: a felügyeleti munkát.

drucker tibor, a fővárosi művelődési ház igazgatója elmondta, hogy budapesten egy év alatt mintegy 9 millió látogatója volt a 400 művelődési ház programjainak. ez is igazolja, hogy nagyvárosban is nő az igény a társas együttlétre. egyetlen közművelődési intézménynek sincs olyan közösségteremtő szerepe, mint éppen a művelődési otthonoknak. az intézmények sokat tehetnek azért, hogy a szocialista brigádok tartalmasan tudják teljesíteni vállalásaikat. emellett a fővárosban például 54 ezer dolgozó lakik munkásszállásokon - gondoskodni kell tervszerű szórakozásukról, művelődési igényeik fejlesztéséről. javasolta: a z új lakótelepeken már eleve úgy tervezzék a felvonulási épületeket, hogy azok később, legalábbis ideig alkalmasak legyenek klubok, könyvtárak céljaira is.

/folyt.köv./

16.45 rj

- 40 -

M-1700

király istván budapesti képviselő aláhuzta: a szocialista kulturpolitikának alap gondolata, hogy a nevelés nem fejeződik be az iskolákban. a közművelődés tehát szerves, egyenrangú része az egész nevelési rendszernek. jobban össze kell hangolni a szakszervezeti és a tanácsai közművelődési intézmények munkáját, mert ez további tartalmat jelent a közművelődési lehetőségeknek. a gazdasági vezetők egy része ma még mellékesnek tekinti a közművelődés támogatását.

csak az erők koncentrációjával oldhatók meg a közművelődés mai problémái - hangsúlyozta gyurkó lászló budapesti képviselő - ne forgácsoljuk szét erőinket, hiszen valamennyi intézmény legalapvetőbb feladata a szocialista embernevelés.

ács miklósné, a népművelési intézet igazgatója javasolta, hogy a megyei képviselőcsoportok is foglalkozzanak területük közművelődési helyzetével, elemezzék a művelődési otthonok helyzetét, társadalmi szerepét.

hornok istván, a faddi lenin termelőszövetkezet elnöke arról számolt be, hogy immár három esztendeje a szövetkezet tartja fenn falujukban a művelődési otthont. a közgyűlés úgy döntött, hogy külön kezelik a kulturális és szociális alapot. így lehetővé vált, hogy életképes, a falu közösségének minde igényét kielégítő művelődési otthont működtessenek. aláhuzta: véleménye szerint valamennyi jól dolgozó, márlegképes termelőszövetkezet hasonlóképpen oldhatná meg művelődési otthonának támogatását, ehhez azonban még változtatni kell ne sokhelyütt a jelenlegi szemléleten. terényi józsefné, borsod megyei képviselő rámutatott: a közművelődési munka rendszeres értékelése, figyelemmel kísérése alapfeltétele annak, hogy a kulturális tevékenység valóban a legfontosabb feladatokra koncentrálódjon.
/mti/

16.55 rj

- 41 -

M-1700

bb 38. magyar és román szövetkezeti hetek - a két ország választékcseréjének bővítésére

ol/fk bh -cz

1972. február 29.

a román fogyasztási szövetkezetek központi szövetsége /centrocoop/ és a magyar általános fogyasztási szövetkezetek szövetsége /szövosz/ között 1971-ben kötött megállapodás alapján 1972-ben magyar szövetkezeti hét lesz gaestiben április 24-29-ig, majd ennek viszonzásaként május 5-11-ig nyírbátorban lesz román szövetkezeti hét. -a szövetkezeti hetek célja mindkét országban a választék-cserében exportált-importált árucikkek körének bővítése. a kínálat a lakosságnak történő bemutatása, továbbá a társadalmi és gazdasági kapcsolatok ki-bővítése, hatékonyságának növelése.

magyar részről a megszervezéssel és lebonyolítással a nyírbátori áfész-t és a hungarocoop magyar szövetkezeti külkereskedelmi vállalatot, román részről pedig az eximcoop román szövetkezeti külkereskedelmi vállalatot bízták meg. a szövetkezeti hét programja magában foglalja a felek által kiválasztott cikkek árúházi árusítását, a különböző fogyasztási cikkek kiállítását, a sajátos nemzeti ételek, italok vendéglői forgalmazását, s a két ország szövetkezeti mozgalmában elért eredmények dokumentációs kiállítását.

a szövetkezeti hetek várhatóan nemcsak gazdasági eredménnyel járnak majd, hanem egyúttal jól szolgálják a két ország szövetkezeteinek és szövetssgeinek kapcsolatát is./mti/

--

vbb 47. kihírdették a nemzetiségi helytörténeti pályázat eredményeit

t nn/gg zs bh -cz

1972. február 29.

kedden a művelődésügyi minisztériumban kihírdették a hazafias népfronttal közösen kiírt nemzetiségi helytörténeti pályázat eredményét. mint kivágó lászló, a nemzetiségi osztály vezetője elmondotta, a pályázat a benevezők számát, a beküldött munkák színvonalát tekintve egyaránt az eddigi legsikeresebb. a résztvevők mintegy 5 500 oldalon gazdag dokumentáció felhasználásával foglalkoztak a hazai nemzetiségek életével, helyzetével, multjára vonatkozó adatokkal, azok értelmezésével.

a szakemberekből álló zsűri az 5000 forintos első díjat ravasz jános művelődési ház-igazgatónak ítélte, a 700 éves szederkény történetének feldolgozásáért. az egyik második díjat dr. béli józsef nagykanizsai tanár kapta, aki mura-keresztur történetét szociológiai, gazdasági módszerekkel elemezte. ugyancsak második díjat kapott szencsok györgy gimnáziumi igazgatóhelyettes és lugosi mátyás általános iskolai igazgató tótkomlós negyedszázados történetét rögzítő dolgozata.

folyt. köv./

- 42 -

17.00 bh

NA 1710

bb 47. /kihírdettek folyt./ bh

a bizottság kiosztott három harmadik díjat, négy munkát pedig jutalomban részesített.

a nemzetiségi helytörténeti pályázat díjait barati józsef, a hazafias népfront országos tanácsának titkára adta át. ott voltak az ünnepségen a művelődésügyi minisztérium és a nemzetiségi szövetségek képviselői is./mti/

--

bb 48. szakemberhiánnyal küszködik a sütőipar - a negyedik ötéves terben gépesítik a nehéz fizikai munkát - a sütőipar szakmai tanács ülése

i jf/tr bh -cz

1972. február 29.

a sütőipari szakember-hiányról - mint a lakossági kenyér- és péksüteményellátás egyik fontos és a vásárlók által kevésbé ismert kérdéséről - tanácskozott kedden a mém-ben az országos sütőipari szakmai tanács. az ülésen ott volt karakas lászló, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára, a szakmai tanács elnöke, és dr. lénárt lajos, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes.

a szakmai tanács megállapította: az elmúlt két évben több központi intézkedés látott napvilágot a szakmunkáshiány gyors felszámolására, illetve a sütőipar utánpótlás biztosítására. az oktatási intézmények száma 15-ről 25-re nőtt, így 300 helyett 800 tanuló képzésére nyílt lehetőség. a vállalati tanfolyamokon két év alatt több mint háromszázan tettek sikeres vizsgát. a fiatalok érdeklődését azzal is igyekeznek felkeltetni a sütőipari pálya iránt, hogy növelték a szakmunkás-tanulók ösztöndíját és növelték a társadalmi ösztöndíjasok számát is.

az intézkedések várhatóan csak fokról-fokra éreztetik majd hatásukat. megállapították ugyanis, hogy a nehéz fizikai munka és a gyakori túlórázás miatt eléggé jelentős a munka-erővándorlás. gyakran a legképzettebb szakmunkások fordítanak hátat a szakmának, és így alakult ki az a helyzet, hogy jelenleg a sütőiparban foglalkoztatottaknak csak alig több mint fele rendelkezik képesítéssel.

a tanács állást foglalt abban a kérdésben, hogy a negyedik ötéves terv során meg kell szüntetni a nehéz fizikai munkát. ez a lakossági kenyér- és péksüteményellátás javulásánál is érezteti majd hatását./mti/

--

- 43 -

17.05 bh

NA 1715

bb 49. tanácskozás a balaton déli partjának fejlesztéséről

vid fm/mné b h -cz

1972. február 29.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén a balaton déli partja komplex fejlesztésének negyedik ötéves tervéről tárgyalt. az ülésen elmondották, hogy a vonatkozó kormányhatározat értelmében a balatoni központi fejlesztési programban 539 millió forintot irányoznak elő, az északi és a déli part fejlesztésére. ebből az összegből a déli part számára 222.4 millió forint jut. ezenkívül a balaton-parti tanácsok fejlesztési terve 320 millió forinttal számol, míg a nem tanácsi szervek a fontosabb fejlesztési célokra 1.3 milliárd forintot terveztek a negyedik ötéves tervidőszakban. ezekből az összegekből a síófoki ezüst-parton, zamárdiban, partfeltöltést, parkosítást, ut-, járda- és közműépítést végeznek, strandolási lehetőséget teremtenek. az ezüst-parton például négyezer személyes strandot létesítenek. az 1,3 milliárd forintból megépül a nyugat-balatoni és a kelet-balatoni regionális vízmű. síófokon, balatonföldváron, balatonlellén, balatonbogláron, fonyódon szennyvíztelep és csatorna épül. megkezdik a síófoki vasút-állomás rekonstrukcióját és több balaton-parti vasútállomást korszerűsítene. több mint ötezer négyzetméter alapterülettel növelik a bolti és a vendéglátóipari hálózatot. balatonföldváron és fonyódon fejlesztik a szállodai hálózatot, balatonbogláron sütőüzemet, síófokon tejeüzemet létesítenek, javítják a közegészségügyi, köztisztasági ellátást, bővítik az autószer- viz-hálózatot és az egyéb szolgáltatásokat. /mti/

--

bb 52. korszerű kábelrendszer szabadka és szeged között

i kf/kf ie bh la

1972. február 29.

kedden átadták rendeltetésének szeged és szabadka között az új koaxiális kábelt.

a két ország távközlési forgalmát a háború után kizárólag légvezetékes hálózat bonyolította le. a magyar és a jugoszláv postaigazgatóság 1967-ben állapodott meg az egymás közötti forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében korszerű hírközlési rendszer kiépítésében. ez a munka fejeződött be a szeged-szabadka közötti vonal üzembehelyezésével. a korszerűsítés nyomán a két ország jobban bekapcsolódhat a nemzetközi hírközlő hálózatba; jugoszlávia számára megnyílt az út az észak-kelet-európai országokhoz, míg hazánk dél-európához csatlakozik, hiszen az új szakasszal budapest és belgrád között már korszerű kábelrendszer viszi a forgalmat. a koaxiális kábel lehetővé tette az eddigi légvezetékes rendszer felszámolását is budapest és belgrád között 120 csatorna biztosít összeköttetést, míg a szeged-szabadka közötti szakasz 960 csatornás, s lehetőség van további bővítésre is. ezen túlmenően a korszerű távközlési rendszer módot nyújt budapest és belgrád között a félautomata távközlő szolgálat bővítésére, s lehetővé teszi a két főváros közötti távtárcsázási rendszer bevezetését, melyre a tervek szerint két-három év múlva kerülhet sor. /mti/

--
- 44 -

17.10 bh

NA-17³⁰

bb. 46. magyar-szovjet egyetemi és főiskolai közgazdasági együttműködés

i/szö/rj zs -cz

1972. február 29.

kétévre szóló együttműködési egyezményt írtak alá kedden a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen a magyar intézmény és a moszkvai közgazdasági statisztikai főiskola munkakapcsolatának továbbfejlesztésére, s kidolgozták az egy éves munkaprogramot is.

az egyezmény, illetve a munkaprogram szerint a magyar és a szovjet közgazdász-jelöltek közül többen öt hónapos, ugynevezett részképzés keretében vendéghallgatói lehetnek a moszkvai, illetve a budapesti felsőoktatási intézménynek. a két intézmény együttesen jelenteti meg angol-orosz-magyar nyelvű statisztikai szótárát, s közösen adnak ki egy politikai-gazdaságtani művet is.

az egyezményt, illetve a munkaprogramot magyar részről dr. szabó kálmán, az egyetem rektora és dr. nyilas józsef rektorhelyettes, szovjet részről m.f. gorjuhov rektorhelyettes látta el kézjegyével. jelen voltak a művelődésügyi minisztérium és a szovjet nagykövetség munkatársai is. /mti/

--

bb. 45. a mezőgazdasági gépek árváltozása

i/jf/rj ie la

1972. február 29.

a hazai gépgyártás - mint ismeretes - jelentős színes- fém és műanyag importra szorul. az elmúlt években emelkedett ezeknek az anyagoknak a világpiacon az ára, amit eddig nem hártottak tovább a felhasználókra, hanem a költségvetésből térítették meg. a felhasználók értékítéletének reálisabb kialakítására és a költségvetési terhek mérsékelése miatt vált szükségessé, hogy most a világpiacon áremelkedéseket a hazai árakban is érvényesítsék.

a mezőgazdasági gépark emelésénél a realitásoknak jobban megfelelő forgalmazási költségeket is figyelembe vették. a gépeket az agrotársaság forgalmazza, és vállalja a folyamatos termelés és az időnyerszerű felhasználás összhangjának megteremtését oly módon, hogy a szükséges termelőeszközökből megfelelő nagyságu készleteket tart. az eddigi árak azonban nem biztosítottak fedezetet a megfelelő színvonalu készletek finanszírozására és így a növekvő igények ki-elégítése a kereskedelemben pénzügyi nehézséget okozott.

/folyt.köv./

17.15 rj

- 45 -

NA-17³⁰

bb. 45. / a mezőgazdasági... 1. folyt./rj

ezeket a nehézségeket vagy a készletek csökkentésével, vagy a szükséges pénzügyi fedezet biztosításával lehet csak felszámolni: miután az előbbi megoldás rontaná a mezőgazdaság anyagi-műszaki ellátását ezért nem jöhet számításba, tehát a felhasználóknak a készlettartás költségeiben kell a jövőben nagyobb részt vállalniuk. az árváltozásnál figyelembe vették azt is, hogy 1968 óta nem változtak a mezőgazdasági gépek üzemi beszerzési árai, annak ellenére, hogy az ipar több gép termelői árát felemelte.

emiat vált szükségessé a mezőgazdasági gépek árainak mintegy 8 százalékos átlagos emelése. az áremelés mértéke géptípusonként a színes fém- és a műanyag-tartalom nagyságától függően - változó.

az árváltozás a mezőgazdasági üzemek számára költségnövekedést jelent, ezt azonban a közelmúltban hozott felvásárlási áraemeléseknél már figyelembe vették.

az új árak 1972. március 1-től érvényesek. /mti/

bb. 50. a szakmunkásképző iskolák fiataljait is be kell vonni az ének- zene-tanulásba

vid/fm/rj -cz

1972. február 29.

kedden tatatbányán a zeneoktatás megyei helyzetéről, a zeneiskolák munkájáról tanácskoztak. elmondották, hogy a megyében négy zenei tagozatú általános iskola, és hat állami zeneiskola működik. csupán az utóbbiakban, valamint a dorogi iskola négy kihelyezett községi tagozatán 1615 gyerek - kétszer annyi, mint tíz évvel korábban - tanul zenét. a megyében az országos átlagnál magasabb a hangszeres zeneoktatásban résztvevő diákok aránya. örvedetesen növekszik a fizikai dolgozók gyermekeinek részvétele. javultak a tanítás objektív feltételei is.

a megyében zenét tanuló diákok zöme általános iskolás. a középiskolásoknak csak 15,6 százaléka tanul zenét, az ipari szakmunkásképző iskolák fiataljai pedig egyáltalán nem vesznek részt ilyen oktatásban. ezért az az álláspont alakult ki, hogy elsősorban ezeknek a fiataloknak a bekapcsolásával, valamint a nagyközségi tagiskolák létesítésével kell növelni a zenét tanulók számát.

/folyt.köv./

17.20 rj

NA 1725

- 46 -

bb. 50. / a szakmunkásképző iskolák... 1. folyt./rj

a megye zeneiskolái arra törekszenek, hogy városuk zenei életének központjává váljanak. sokat tesznek a zenei műveltség terjesztéséért, zenekarokat hoznak létre, növendék- és tanári hangversenyeket rendeznek, irányítják a zenebarátok köreinek munkáját. a tanácskozáson fontos feladatként szabták meg, hogy hatókörüket növeljék. szorosabb kapcsolatot kell kialakítani a különböző oktatási intézmények zenetanárai, valamint a művelődési otthonok között. legfontosabb, hogy kialakítsák a zeneiskolák tanári törzsgárdáját. jelenleg ugyanis még nagyon sok a távolról utazgató tanárok száma, és ezek nem érezhetik annyira sajátjuknak a város, a község, vagy a megye zenei életének a fejlesztését. egyre több tanács segíti a zenepedagógusok letelepedését, de ezen a téren még sok a tennivaló. hasonló feladatként jelölték meg a zene-tanárok eszmei-politikai képzésének a megszervezését. /mti/

--

bb. 53. a „szép magyar beszéd”, megyei és városi döntői gyűjtemény

vid/fm/rj la

1972. február 29.

az idén április 21-22-23-án kilencedik alkalommal kerül sor gyűjtemény a péchy blanka, színművésznő érdemes művész, által kezdeményezett kazinczy ferencről elnevezett „szép magyar beszéd”, vetélkedő országos döntőjére, amelyen a közép- és szakközépiskolák, valamint az iparitanuló intézetek fiataljai vehetnek részt.

az országos versenyt megyei és városi selejtezők, döntők előzik meg. a győr-sopron megyei, illetve a győri városi döntőt kedden rendezték meg gyűjtemény, a kazinczy ferenc gimnáziumban. a döntőbe került negyvenkét fiatal illyés gyula „puszták népe”, című művéből olvasott fel részletet kötelező versenyfeladatként, valamint kedvelt írások regényeiből, novelláiból adtak elő részleteket. a legjobb versenyzők előadásait hangszalagra rögzítették, amelyeket a zsűri megküld az országos bírálóbizottságnak, a hangfelvételek alapján döntenek majd el, hogy az ország minden részéről kik vehetnek részt a „szép magyar beszéd”, idei döntőin, a kazinczy-díj elnyeréséért. /mti/

--

17.25 rj

- 47 -

NA 1740

bb 51. francia elektroakusztika bemutató budapesten

i ba/tr 1e bh la

1972. február 29.

a komef francia külkereskedelmi iroda, elektronikai berendezést gyártó 12 nagy francia vállalat külföldi képviselője, kedden a technika házában a mérés-technikai és automatizálási tudományos egyesülettel közösen a párizsi elektroakusztikai laboratórium, a lea legismertebb gyártmányait mutatta be a magyar szakembereknek.

a lea az elmúlt évben több mint egymillió dollár értékben gyártott berendezéseket. vásárlói közé tartozik csehszlovákia, jugoszlávia, ausztria, belgium s hollandia. a lea kizárólag alacsony- és középfrekvenciájú műszerek gyártására specializált üzem, gyártmányait a híradástechnika, a rádiózás és a távközlés területén használják fel. mint a cég képviselői elmondták, a berendezések színvonala egyenrangú a siemens gyárak termékeivel, áruk és szállítási határidőik azonban jóval kedvezőbbek, ennek köszönhető a francia berendezések növekvő népszerűsége. a francia szakemberek bemutattak torzulásmérő berendezéseket, amelyek automatikusan követik és korrigálják a rádióadóknak frekvencia torzulásait és fluktuométereket, amelyekkel magnetefonok és lemezjátszók rendellenességei mutathatók ki.

a bemutatón részt vettek a hazai híradástechnikai és elektronikai gyárak, a posta, a rádió és a televízió szakemberei.

a metrimpex külkereskedelmi vállalat a francia cég képviselőivel tárgyal a bemutatott berendezések megvásárlásáról - a lea gyártmányaival idén első ízben a bnv-n is találkozhatnak a hazai szakemberek./mti/

bb 54. tsz-kongresszusi küldöttválasztó értekezlet szolnokon

vid fm bh la

1972. február 29.

a középtiszavidéki és jársági tsz-ek szövetségéhez tartozó tagszövetkezetek százhuszonhárom képviselője kedden kongresszusi küldöttválasztó értekezletet tartott szolnokon, a megyei tanács nagytermében. az eseményen jelen volt csáki istván, a megyei pártbizottság első titkára, szabó istván, a tot elnöke és fodor mihály, a megyei tanács elnöke. a küldöttértekezlet írásbeli beszámolójához bereczki lajos, a területi szövetség titkára fűzött szóbeli kiegészítést, összegezte a közös gazdaságok eddigi munkáját. az értekezlete megválasztották az országos termelészövetkezeti kongresszus tizenhat megyei küldöttét és a termelészövetkezetek országos tanácsának két szolnok megyei tagját./mti/

- 48 -

17.30 bh

M 17 40

kk 55. harminc milliós népgazdasági haszon az olajipari vállalatok ujitóinak számláján

vid fm bh la

1972. február 29.

közös ujitási ankétot rendezett kedden szolnokon a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat, valamint a nagyalföldi kutató és feltáró üzem. értékelték az országos kőolaj- és gázipari tröszt által meghirdetett ujitó versenymozgalom 1971 évi eredményeit, összegezték a mozgalom problémáit. a versenyben a tröszt kezdeményezésére az iparág huszonhét vállalata vett részt, s közülük a szolnoki székhellyel működő nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat vitte el a pálmát. a vállalat szocialista brigádjainak tagjai egy év alatt százötven jelentős ujitást nyújtottak be, amelyek gyakorlati bevezetése három millió kétszázötvennégy ezer forint gazdasági hasznot hozott. eredményükkel jelentősen hozzájárultak ahhoz, hogy tröszt szinten harminc millió forint hasznot biztosítottak az iparág különböző munkahelyein bevezetett ujitások.

az ujitó-ankét csaknem kétszáz résztvevője körében sok szó esett a mozgalom nehézségeiről is. a felszólalók egyöntetűen hangsúlyozták, hogy a jelenleg fennálló rendelkezések nem ösztönzik a dolgozókat a mozgalom kiészítésére. intézkedéseket várnak, hogy az ujitásban résztvevők az eddiginél nagyobb elismerést, anyagi és erkölcsi megbecsülést kapjanak. ebben az esetben a jelenlegi eredményeket megsokszorozhatják. az ankét keretében átadták az okgt első helyezett vállalatának járó huszonötezer forintos jutalmat./mti/

- -

bb 56. városi népfrentbizottságok ujjáválasztása

ö vid/fm pá bh la

1972. február 29.

kedden folytatódott a városi népfrentbizottságokat ujjáválasztó gyűlések. szarvason - békés megye legfiatalabb városában - több mint 400-an hallgatták meg dauda mihálynak, a hazafias népfrent városi bizottsága titkárának beszámolóját az elmúlt négy évben elért eredményekről. a beszámoló szerint a népfrent szarvason főként a városfejlesztési program elkészítéséhez, a vízmű építéséhez, a parkosításhoz, a holt-körös partján épülő üdülőtelep közművesítéséhez adott nagy segítséget.

/ folyt. köv./

- 49 -

17.43 bh

M 17 40

bb 56. /városi 1. folyt./ bh

Leninvárosban a tiszai vegyikombinát dolgozó, a tiszai hőermőmű munkásai és a környező termelőszövetkezetek képviselői találkoztak, hogy megválasszák a fiatal város új népfrentbizottságát. a leköszönő testület többek között arról számolt be, hogy kezdeményezésére a város 330 lakásába vezették be a gázt, társadalmi munkát szerveztek óvoda és más létesítmények építésére, és javaslatukra a szocialista brigádok szocialista szerződésben vállalták az iskolák, gyermekjátsszóterek karbantartását. az újjá-választott népfrentbizottságban több mint 20 százalékos az ifjúság képviselője.

ugyancsak kedden tartották a népfrentválasztásokat nyíregyházán és mátészalkán is. szabolics megye székhelyén kellner ferencné városi titkár számolt be a népfrentmozgalom négy évi eredményes tevékenységéről. a gyűlésen hangoztatták, hogy a jövőben még nagyobb gondot fordítanak a tanyai lakosság élet-körülményeinek javítására, az általános iskolai oktatás fejlesztésére s a felnőttoktatás kiszélesítésére. ezzel szabolicsban befejeződött a helyi népfrentbizottságok újjá-választása: összesen 228 községi, 36 tanyai, 6 városkörzeti és 3 városi, azaz 273 helyi népfrentbizottságot választottak.

győr-sopron megyében a keddi napon a mosonmagyaróvári és a soproni városi népfrentbizottságokat választották újjá./mti/

bb. 57. ellopták a páncélszekrényt

vid/fm/rj la

1972. február 29.

szekszárdon tavaly július elején betörték a helyi áfész irodájába és elvitték onnan a páncélszekrényt. a rendőrség ki-nyomozta a tolvajokat. kiderült, hogy sárközi józsef hétsze-lesen büntetett előéletű alkalmi munkás, sárközi gyula és sárközi jános nevű bűntársával együtt egy lopott kézikocsin hur-colta el a páncélszekrényt, mivel azt nem sikerült a hely-színen feltörniük. az őcsényi határban szétverték a súlyos páncél-kasszát, amelyben 12.000 forintot találtak. sárközi józsef-sárközi jánossal, továbbá tajkuna józseffel, kolompár jánossal és kalányos rozáliával együtt- a tolna megyei gabonafelvásárló és feldolgozó vállalat raktárából is elloptott egy tonnányi búzát. ezenkívül sárközi józsef feltörte a szőlőhegyi szeszfőzdét, ahonnan több mint nyolcezer forintot és 25 liter pálinkát emelt el.

/folyt.köv./

18.13 rj

- 50 -

NA 1905

bb. 57. / ellopták ... 1. folyt./ rj

a szekszárdi járásbíróóság keddi tárgyalásán sárközi józsefet hét és fél évi, sárközi gyulát öt évi és tíz hónapi, sárközi jánost és kolompár jánost négy-négy évi, kalányos rozáliát három évi és három hónapi, tajkuna józsefet pedig három évi szabad-ságvesztésre ítélte.

a vádhatóság képviselője három napi gondolkodási időt kért, az elítéltek részint enyhítésért, részint felmentésért fellebbez-tek. /mti/

--

bb 58. hazaérkezett kubából a szot küldöttség

sl gg ie bh la

1972. február 29.

kedden nemeslaki tivadarnak, a szot titkárának vezetésével hazaérkezett kubából a szot küldöttsége, amely a kubai szak-szervezeti központ baráti meghívásának tett eleget. a küldöttsé- get a ferihegyi repülőtéren timmer józsef, a szot titkára, és a szot több vezető munkatársa fogadta. jelen volt floreal chomon mediavilla, a kubai köztársaság budapesti nagykövete is./mti/

--

bb 59. jubilál az angela davis-műsor

i szö/mm zs bh la

1972. február 29.

jelentős jubileumhoz érkezett az irodalmi színpad dokumentum-műsora, amely angela davis harcát idézi: a 25. előadáson meg- emlékeztek az amerikai filozófusnő ideiglenes szabadlára helye-zéséről. bírósági perének kezdetén pedig szünni nem akaró tet-szélynyilvánítással fejezték ki szolidaritásukat az elsősorban fiatalokból álló nézők, a nagyszerű összeállítást eddig több ezren látták, s az érdeklődésre való tekintettel ay irodalmi színpad továbbra is műsorán tartja./mti/

--

- 51 -

19.06 bh

NA 1905

bb 60. felmentés - kinevezés

fk zs bh la

1972. február 29.

az igazságügyminiszter március elsejével hatállyal dr. andó ferencet, más funkcióba történt áthelyezése miatt érdemeinek elismerése mellett felmentette a központi gazdasági döntőbizottság elnökhelyettesi tisztéből és utódául dr. görgey minályt nevezte ki./mti/

--

bb 61. időjárásjelentés

fk bh la

1972. február 29.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este

felhős, párás idő

várható időjárás szerda estig:

nyugaton erősen, keleten változóan felhős, párás, főként a reggeli órákban ködös idő, szórva esővel. mérsékelt, időnként kissé megélénkülő keleti-délkeleti szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 7-12 fok között./mti/

--

bb 62. „macedonia városai,,

fk zs bh la

1972. február 29.

címmel színes diavetítéssel és hanglemez-illusztrációval előadást tart dr. miczek györgy, a tit budapesti szervezet földrajzi szakosztályának szaktitkára, szerdán este 6 órakor, a kossuth klubban. belépő díj 8.- forint./mti/

--

- 52 -

19.33 bh

NA 1940

bb. 63. Levágta a lábát a vonat

i/ms/rj la

1972. február 29.

kedden délben fél egykor a keleti pályaudvarról induló egyik vonatra akart felszállni nagy istvánné 31 éves budapesti segédmunkás. a szerencsétlen asszony a kerekek alá esett, amelyek egyik lábát levágták. a mentők a költői anna baleseti kórházba szállították./mti/

--

bb . 64. csuszóssá váltak a fővárosi utcák, de nem történt komolyabb baleset

i/ms/rj la

1972. február 29.

mint a budapesti közlekedési vállalat ügyeletén a magyar távirati iroda munkatársának elmondották, kedden a szitáló eső csuszóssá tette a fővárosi utvonalakokat. emiatt főként az autóbuszok és a trolibuszok, de a villamosok vezetőinek is a szokottnál óvatosabbnak kellett lenniük, nehogy hirtelen fékezés esetén elveszítsék uralmukat a jármű felett. az óvatos vezetés némileg lassította a forgalmat, viszont komolyabb probléma sehol sem merült fel. ami zavar becsuszott, azt -ahogy a fődizpécser mondta- „idegen,, járművek okozták. érdekes módon csaknem azonos időben és mindkét esetben újpesten, tehergépkocsik ütköztek össze a villamossíneken. az első ilyen összeütközés fél kettőkör volt a rózsza utca és az őszutca kereszteződésében, és husz percre kivonta a forgalomból a kádár utcai végállomás felé tartó 14-es villamost. a másik karambol röviddel két óra előtt az árpád ut és a viola utca sarkán történt, mintegy 25 perces kiesést okozva a 10-es és az 55-ös jelzésű villamosok közlekedésében./mti/

--

- v é g e -

20.40 rj

- 53 -

NA 2040